

M: Organisation och stadgar

Innehåll:

Motioner.....	425
Förnyelsearbete	425
Allmänna organisationsfrågor	430
Partistyrelsens yttrande.....	437
Förnyelsearbete	437
Allmänna organisationsfrågor	441

Motioner

Förnyelsearbete

M1. Bygg Folkpartiets organisation kring Internet

Motionärer: Erik Jennische, Stockholm, Alexander Bard, Stockholm, Andreas Bergström, Stockholm, David Ekstrand, Uppsala, Lill Jansson, Lerum, Teodor Koistinen, Stockholm, Martina Lind, Stockholm, Camilla Lindberg, Borlänge, Nina McEvenue, Stockholm, Seved Monke, Stockholm, Ulf Schylt, Täby, Jan Rejdne, Västerås, Elisabet Widlund, Hägersten, Ulf Öfverberg, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** Folkpartiet liberalernas stadgar § 2 och 3 kompletteras så att man även kan vara medlem i ett länsförbund på Internet
- att** Folkpartiet liberalernas stadgar justeras så att partiets ordförande och styrelse väljs genom medlemsomröstning på Internet
- att** Folkpartiet liberalernas lista till Europaparlamentsvalet 2014 utses genom medlemsomröstning på Internet
- att** partistyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en form för hur förarbetet till nästa partiprogram (programgrupper, motionsförfarande m.m.) kan genomföras med en öppen metod på Internet
- att** partistyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en form för hur de sakpolitiska nätverkens arbete kan organiseras på Internet
- att** Folkpartiet liberalernas stadgar publiceras på partiets hemsida

Partiorganisationen och Internet

När Folkpartiets organisation skapades var den enda demokratiska metoden för medlemmarna att tillsammans skriva ett partiprogram, att de träffades fysiskt på en plats och där diskuterade, yrkade och voterade om hur programmet skulle se ut. Det enda sättet att utse ordförande och partistyreelse var att medlemmarna träffades på ett landsmöte och röstade.

För en stor och rikstäckande organisation som Folkpartiet

var det dessutom omöjligt att samla alla medlemmarna på en plats. Därför utsåg lokalföreningarna ombud med uppdraget att vid landsmötet företräda föreningens medlemmars åsikter i arbetet med partiprogrammet och i omröstningen om ordförande och styrelse. Den tiden är över.

I dag är det fullt möjligt att organisera arbetet med partiprogrammet och omröstningen om vilka som ska sitta i partistyrelsen på Internet så att alla medlemmar kan vara med. Det är enklare, billigare och mer demokratiskt.

Förnyelsearbetet

Under 2000-talet har Folkpartiet tillsatt flera olika grupper med uppgiften att lämna förslag på hur partiets arbetsformer kan förnyas. Redan den första gruppen som tillsattes 2001 fick öppna och generösa direktiv som bland annat inbegrep ”den nya informationsteknologins roll i partipolitiken”.

Den sista rapporten behandlades av landsmötet 2005, som beslutade att överlämna den till partistyrelsen för beaktande och vidarehandläggning. Några av förslagen har sedan genomförts. Däremot har partiet inte använt förslagen om hur Folkpartiet kan använda Internet på ett bättre sätt. Många av dessa skulle dock vara viktiga steg mot en organisation som bättre utnyttjar dagens kommunikationsteknik och därmed ger medlemmarna fler möjligheter att engagera sig.

Ett förslag är att möjliggöra för medlemmarna att ansluta sig till ett länsförbund på Internet. I dag är alla medlemmar knutna till länsförbund som sedan utser ombud till landsmötet. Om man vill att även de medlemmar som väljer att kanalisera sitt engagemang genom sakpolitiska nätverk eller annat arbete på Internet ska uppmuntras bör även deras medlemskap synas i ombudsfordelningen.

Utvecklingsgruppernas viktigaste förslag gällande Internet var dessa:

Förslag från En idéskrift från Folkpartiet liberalernas utvecklingsgrupp (2003)

”Medlemsomröstningar. Fler medlemsomröstningar är ett annat sätt att utveckla den enskilda medlemmens inflytande. [...] Varför inte införa direkta, beslutande medlemsomröstningar i vissa avgörande frågor som partiledarval och partinamn? Med röstning via brev eller Internet skulle detta gå utmärkt att ordna.”

”Länsförbund på nätet. En annan möjlighet handlar om att skapa ”länsförbund på nätet”. Dagens geografiska indelning av partiorganisationen stammar från en tid då långsamma och dyra kommunikationer gjorde länsgränsen till den mest logiska indelningen. Ändrade förutsättningar för kommuni-

kation skapar också nya förutsättningar att organisera sig.”

Förslag från "Liberal samverkan för liberala framgångar" (2005)

”Medlemsomrösta vid val av partiledare. Stärk interdemokratien genom att använda medlemsomröstningar i stora principiella frågor. Folkpartiets partiledare bör utses för fyra år i taget vid första landsmötet efter ordinarie riksdagsval. Detta bör ske via medlemsomröstning.”

”Stärk arbetet med sakpolitiska nätverk. Folkpartiets organisation är i grunden en traditionell folkrörelse med geografiska avgränsningar. Därför är det viktigt att det finns gränsöverskridande nätverk som kan organiseras utifrån t.ex. en sakpolitisk fråga. Det finns i dag ett system för detta men det fungerar inte tillfredsställande.”

”Modernisera internkommunikationen med ett intranät. Riksorganisationen bör snarast efter valet 2006 se till att Folkpartiet som helhet får ett enhetligt informations- och kommunikationssystem, dvs. ett intranät som knyter samman de funktioner som finns i dag. Detta bör innefatta e-post, interna konferenser, hemsida, kontaktregister etc.”

M2. Folkpartiet ska ha en IT-strategi som är i världsklass!

Motionär: Gunilla Gustafsson, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** Folkpartiet skaffar en god IT-strategi/webbstrategi med mål, vision och konkret genomförandeplan för att skapa ett parti som effektivt använder sig av IT internt och externt för att sprida partiets budskap för att på så sätt skapa kontakt med våra väljare och få fler väljare

Att ett parti har en effektiv kommunikation via IT blir allt viktigare. Det gäller webb, blogg, Wikipedia, chatt, Skype, Youtube, sms, mobil-webb, e-post, Picasa etc. Så kommunicerar våra väljare med varandra och så förväntar de sig att politiska partier ska kommunicera. Det finns vinster att vinna i en sådan kommunikation, den är effektiv, kostnadsbesparande och framför allt snabb. För att arbeta med dessa verktyg och på det här sättet krävs att man tänkt efter före, dvs. tar fram en strategi. I en sådan strategi förväntas man hitta beskrivning av nya arbetssätt, eventuella kompetensinvesteringar och generella prioriteringar. Samtidigt är det viktigt att också se till att Folkpartiets alla förtroendevalda och fritidspolitiker har tillgång till effektiva hjälpmedel såsom effektivt e-postsystem, distributionslistor för e-post m.m. Ett särskilt kapitel bör också ägnas åt IT-säkerhet. Av naturliga skäl hör en IT-strategi ihop med en effektiv marknads- och kommunikationsplan.

M3. Tillåt kommentarer på Folkpartiets hemsida

Motionärer: Jenny Sonesson, Stockholm, Martina Lind, Stockholm, Erik Jennische, Stockholm, Nina McEvenue, Stockholm, Seved Monke, Stockholm, Lina Nordquist, Uppsala, Ulf Öfverberg, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att möjliggöra kommentarer på sidor under www.folkpartiet.se, samt att fastställa riktlinjer för dessa kommentarers moderering

Det stora socialistiska projektet att ge folket makten har för-

verkligats i alla fall när det gäller kommunikation. Inte tack vare kommunismens lärjungar utan innovativa individer som skapat Internet.

Inspirerade av Barack Obamas valseger har svenska politiker närmast sig nätet. Det talas allt oftare om att de politiska partierna och kampanjorganisationerna måste anpassa sig till den nya tekniken, måste bli öppnare och tillåta mer interaktivitet och större möjlighet för kampanjarbetare, sympatisörer och intresserade att forma kampanjbudskap och politik.

Hierarkier hör inte hemma i sociala medier. Det måste de etablerade partierna inse och våga släppa kontrollen. Snart är de politiska partierna några av de få aktörerna på Internet som publicerar elektronisk text och förväntar sig att mottagarna ska läsa vad man skriver och acceptera det utan att ha möjlighet till återkoppling. Kontakten mellan avsändare och mottagare ska inte vara en envägskommunikation. Dags-tidningar tillåter i allt högre utsträckning läsarkommentarer på sina artiklar, eller publicerar sig i bloggformat. Politiken måste följa efter och göra det möjligt för såväl anhängare som kritiker att ha synpunkter på partiets politik, budskap och organisation. Vi får inte vara så rädda för att det kan uppstå konflikter. Det kan leda framåt. Definitionen på en usel politisk idé är en idé som saknar motståndare.

I takt med att det offentliga samtalet flyttar ut på Internet måste Folkpartiet liberalerna leda utvecklingen. Att tillåta kommentarer på våra hemsidor är ett första steget i att öppna upp partiet och ta klivet ut i det sociala medielandskapet där vi liberaler hör hemma. Särskilt Folkpartiet bör vurma för idén. Vi är det parti som är flumskolans hårdaste kritiker och som tydligast argumenterar för feedback för elever i form av betyg. Vi ska leva som vi lär. Politiken tjänar på dialog och återkoppling. Det har till och med Ryssland president insett. Dmitrij Medvedev har otippat blivit en av Rysslands mest populära bloggare mycket på grund av att det är fritt fram för alla att kommentera utan att först registrera sig. Om Rysslands president törs borde Folkpartiet våga.

Genom att skriva denna motion vill vi skicka en stark signal om att denna fråga måste tas på största allvar – en signal som vi hoppas att landsmötet vill vidarebefordra till partioorganisationen.

M4. Länsförbund på nätet – sex år senare

Motionär: Mathias Lindow, Österskär

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att skapa ett länsförbund på nätet
2. **att** stadgarna för Folkpartiet liberalerna, § 3 första meningen ändras till: ”Folkpartiet liberalernas medlemmar är sammanslutna i föreningar på lokal nivå och/eller i nätverk.”
3. **att** stadgarna för Folkpartiet liberalerna, § 3 ändras och det läggs till tre nya meningar efter den andra meningen: ”Nätverken ingår i länsförbundet på nätet. Det är upp till varje medlem att avgöra var han/hon ska vara medlem och därmed vara ombudsgrundande till landsmötet. Ingen medlem kan vara ombudsgrundande på mer än ett ställe.”

Denna motion skrev jag tillsammans med några av de övriga ledamöterna i dåvarande förnyelsegruppen inför landsmötet 2003. Då var tydligen tiden inte inne för att se att medlemmar engagerar sig på andra sätt än genom våra lokalavdel-

ningar. Jag hoppas att Folkpartiet liberalerna anno 2009 har en annan åsikt.

För alla medlemmar är det inte självklart att ett engagemang i den lokalaförening som verkar i det område där man bor, är det som lockar dem till politiken. En del flyttar runt mycket både inom och utom landet, och har därför under perioder av sitt liv inte någon självklar geografisk koppling till en viss lokalavdelning. För andra är det främst engagemanget i stora övergripande frågorna som t.ex. internationalism eller socialförsäkringssystem som gör att de är medlemmar i partiet. Dessa medlemmars engagemang och deltagande i vår liberala rörelse är naturligtvis oerhört värdefullt, precis som det traditionella lokalavdelningsengagemanget. Det är i dag bara länsförbund och vissa samverkande organisationer som får ombud på landsmötet. Detta bygger på den traditionella synen, att det är via lokalavdelningen som du är engagerad och att det är där du väljer dina ombud till länsförbundets årsmöte, som i sin tur väljer ombud till landsmötet.

I det nya moderna Folkpartiet liberalerna ska nätverken få en större betydelse. Genom skapandet av forum för medlemmar och andra liberaler att diskutera större frågor så kommer fler och fler att välja nätverken som sin främsta form av engagemang i partiet. Det kommer på sikt bli ohållbart att de folkpartimedlemmar som är engagerade på detta sätt, inte ska ha möjlighet att utse representanter till det högsta beslutande organet i partiet.

En lösning – Skapa ett 25:e virtuellt länsförbund på nätet?

Genom att skapa ett 25:e virtuellt länsförbund på nätet skulle detta problem kunna lösas. Detta länsförbund skulle stadgemässigt behandlas på samma sätt som övriga länsförbund, dvs. de skulle ha ett garantiombud och få eventuella ytterligare ombud utifrån antalet Folkpartimedlemmar som själv väljer att vara medlemmar i länsförbundet på nätet. Ytterligare en utvecklingsmöjlighet som man kan överväga är att några av våra nationella nätverk ingår som "lokalaföreningar" i detta länsförbund. Om detta länsförbund på nätet växer är det mer intressant att utveckla lokalavdelningar som bygger på sakpolitiska nätverk än att skapa nya geografiska lokalavdelningar. Bara för att man är deltagare i ett nätverk så är man inte per automatik landsmötesgrundande. Det är endast de deltagare i nätverken som också är Folkparti medlemmar som kan bli landsmötesgrundande för detta länsförbund på nätet efter sitt aktiva medgivande.

Stadgemässigt ska det naturligtvis inte vara möjligt att vara landsmötesgrundande i två olika länsförbund samtidigt. Du ska dock alltid kunna vara aktiv i din lokalaförening på samma sätt som i dag och det faktum att väljer länsförbundet på nätet som till landsmötesgrundande medlemskap får inte hindra dig i nomineringar till lokala uppdrag.

M5. Sympatisörformer

Motionär: Gunnar Andrén, Stocksund

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att partistyrelsen ges i uppdrag att i Folkpartiets stadgar öppna för sympatisörskap och/eller andra

Antalet medlemmar i de flesta partier faller. Orsakerna är många men i huvudsak finns tre skäl:

1. Många föreställer sig att medlemskap i ett politiskt parti kräver, trots att fler än någonsin är politiskt intresserade och

kunniga, att man som medlem omfattar nästan alla ståndpunkter ett parti förfäktar. De aktiva vet att verkligheten är annorlunda: få är intresserade av alla frågor, partimedlemskap innebär i grunden endast att man verkar inom en politisk sfär där den ideologiska övertygelsen är det förenande och det som är idémässigt givande, utmanande och förnyande.

2. Mötesformerna är ofta styrda av en formell agenda som gör att det politiska arbetet inte sällan saknar den frihet som de som mer vill diskutera och pröva argumentens bärkraft än fatta beslut i paragrafens form. Denna möteskultur upplevs ofta som tröttnande eller rent av avstötande. Att finna nya former är en utmaning för varje rörelse som har ideologin som grund och hyser ambitionen att vara mer än en ekonomisk intresse- eller enpartirörelse.

3. Det politiska arbetet tar för mycket tid. Många vill begränsa sin egen insats till det som särskilt berör en eller som uppfattas som särskilt intressant.

Ser vi till medlemsutvecklingen sedan 1960 (per 31 december varje år) i vårt eget parti ser den ut så här:

År	Antal medlemmar	
1960	89 528	
1961	88 845	(– 683)
1962	85 136	(– 3 709)
1963	89 813	(+ 4 677)
1964	88 542	(– 1 271)
1965	87 368	(– 1 174)
1966	86 232	(– 1 136)
1967	85 087	(– 1 145)
1968	85 356	(+ 449)
1969	80 564	(– 4 792)
1970	77 132	(– 3 432)
1971	75 673	(– 1 459)
1972	70 439	(– 5 234)
1973	69 241	(– 1 198)
1974	62 795	(– 6 446)
1975	59 405	(– 3 390)
1976	59 474	(+ 69)
1977	57 174	(– 2 300)
1978	55 717	(– 1 457)
1979	54 320	(– 1 397)
1980	50 553	(– 3 767)
1981	47 556	(– 2 997)
1982	45 293	(– 2 263)
1983	43 665	(– 1 628)
1984	42 446	(– 1 219)
1985	45 225	(+ 2 779)
1986	44 613	(– 612)
1987	45 776	(+ 1 163)
1988	46 490	(+ 714)
1989	43 185	(– 3 305)
1990	40 416	(– 2 769)
1991	37 869	(– 2 547)
1992	34 404	(– 3 465)
1993	31 113	(– 3 291)
1994	28 854	(– 2 259)
1995	26 201	(– 2 653)
1996	24 387	(– 1 814)
1997	23 785	(– 602)
1998	22 932	(– 853)
1999	21 781	(– 1 151)
2000	20 665	(– 1 116)

2002	20 928	(– 262)
2003	20 382	(– 584)
2004	20 495	(+ 113)
2005	21 238	(+ 743)
2006	20 686	(– 552)
2007	18 678	(– 2 008)
2008	17 799	(– 879)

Vi kan konstatera att av Folkpartiets väljare är bara några procent också aktiva i bemärkelsen att de betalar medlemsavgift. För övriga partier är utvecklingen likartad. På trettio år har antalet medlemmar i Folkpartiet minskat med två tredjedelar. Föga glädje är att utvecklingen i andra partier är än värre. Problemen är gemensamma.

Nuvarande medlemskap, med dess krav på att man ska betala något för att få tillgång både till information och inflytande, är i grunden riktigt.

Men det måste kompletteras med former av sympatisörskap, kanske ett frivilligt sympatisörregister som ger inflytande på olika delar av vad ett parti sysslar med: lokalt programarbete, mötesinformation, deltagande i konferenser och nätdiskussioner – utan att man behöver framträda med namn om det anses svårförenligt med andra samhällliga åtaganden. Någon kanske vill stödja ett parti pekuniärt utan att vara medlem, andra vill vara med i provval av olika slag, floran är rik. Det liberala partiets medlemskap behöver kompletteras utöver vad dagens Folkpartistadgar ger möjlighet till. Folkpartiet behöver olika sympatisörregister där kraven på vederbörande är mindre än för den betalande medlemmen men där också rättigheterna är mer begränsade än den vanlige medlemmens.

Varje form av sympatisörregistrering måste bygga på respekt för den enskildes integritet. Liksom medlemskapet är en privatsak får det aldrig komma till offentlighetens kännedom om att vederbörande är sympatisör, detta med mindre icke personen givit tillstånd till att partisympatiskap föreligger.

M6. Betala medlemsavgift och ge stöd med kort eller via Internetbank

Motionärer: Tommy Rydfeldt, Kungsbacka, Bengt Eliasson, Åsa

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att utforma enkla betalningssätt för medlemsavgift och gåvor via hemsidan i enlighet med motionens förslag

Vi måste göra det enklare att ge stöd till och bli medlem i Folkpartiet.

Alla som går in på Folkpartiets olika hemsidor borde mötas av uppmaning att bli medlem och att ge stöd till partiet centralt och lokalt. Så är det inte i dag.

Någon som vill bli medlem kommer till ett formulär. När detta är ifyllt ska uppgifterna skickas vidare inom organisationen och förhoppningsvis kommer förr eller senare ett inbetalningskort.

Formuläret borde ge den som är intresserad omedelbar möjlighet att betala medlemsavgiften direkt genom de vanligaste korten eller genom sin Internetbank. Att sedan se till att rätt kommunförening får pengarna kan inte vara en svår intern uppgift.

Även personer som redan är medlemmar borde kunna

betala sin medlemsavgift via kort eller Internetbank på hemsidan.

Att ge Folkpartiet pengar är inte heller så lätt. Man möts inte av uppmaningar att ge stöd. Men det finns en möjlighet där kort kan användas. Men enbart Visa och Mastercard.

Vill man gå via sin Internetbank så gäller det bara för kunder hos Swedbank eller Handelsbanken. Ingen övrig bank.

Gåvosystemet måste utvecklas och fungera för de flesta betalningssätt.

M7. Mot ett öppnare Folkpartiet liberalerna

Motionär: Folkpartiet liberalerna Huddinge

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** landsmötet uttalar att Folkpartiet ska verka för att införa en nivå av medlemskap för individer som inte vill engagera sig i de olika politiska föreningarna men ändå stöttar den liberala ideologin
2. **att** landsmötet uttalar att Folkpartiet ska aktivt tillvarata på möjligheten att utnyttja denna grupp för opinionsbildning

Genom att bygga upp vårt register av lika- och frisinnade individer skapar vi en möjlighet för att nå fler medborgare med våra budskap.

Allt fler människor vänder sig till enfrågepartier för att visa sitt missnöje med politiker och den politik som förs. En stor anledning är att vi är dåliga på att sprida information om vårt politiska program, yrkanden, beslut och andra aktiviteter vi deltar i och arrangerar. Alltför ofta överlämnar vi detta till media och tappar då kontrollen hur våra budskap framförs. Vi är extremt dåliga att värva nya medlemmar (lokala variationer finns naturligtvis) och ofta är det mest aktivitet månadens före ett val.

Vi behöver helt enkelt bli öppnare och bli bättre på att skapa en dialog med Sveriges medborgare – detta för att öka våra möjligheter till opinionsbildning.

Exempelvis så kan detta kan uppnås genom bl.a. följande:

- Införandet av en passiv nivå som har en supporterstatus, exempelvis "FP-supporter", "FP-fan" (garanterat gratisreklam), "Liberal-vän" el.dyl. (en platinumnivå kan finnas för supportrar som regelbundet bidrar finansiellt eller är duktig på att värva nya supportrar).
- Regelbundna e-nyhetsbrev med en del riksnyheter och en del kommunnyheter
- Supporterbadge eller pin till alla supportrar (kan komma omedelbart eller efter en viss tids period eller varför inte när en medlem har värvat en till medlem via referens)
- Regelbundna dialoger (ex. via Internet, sociala medier, träff på bibliotek, sportklubbar, seniorträffar och dyl.)
- ... och mycket mera

M8. Medlemskort

Motionär: Gunnar Andrén, Stocksund

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag åter pröva frågan om sammanhållande medlemskort

Många organisationer har i dag återinfört medlemskort – det får man till exempel som medlem i Röda korset, Kulturen i Lund eller Rydboholms SK. Folkpartiet har ingen sådan samhörighetshandling, en konkret medlemssymbol.

Det borde Folkpartiet ha.

Medlemskort är numera billiga att tillverka och distribuera och utgör en påminnelse om banden mellan organisationen och individen.

Partistyrelsens och landsmötets avstyrkande argument 2007 övertygar inte.

Att överlåta frågan om att pröva och utforma medlemskort på lokal nivå – partistyrelsens rekommendation och landsmötets beslut 2007 – kan synas frihetsskapande och liberal men bäddar för desorganisation och kaos. Som medlem tillhör man genom lokalavdelningen också länsförbund och riksorganisation. Partistyrelsens förslag från 2007 är att likna vid att springa baklänges ur rummet och gömma sig i korridoren för att se hur det går ute i Folkpartilandet – särskilt som varje medlem trots allt tilldelas ett personligt medlemsnummer, ytterst användbart vid exempelvis provval till Europaparlamentet. Det är ingen tillfällighet att mängder av föreningar, företag och andra associationer använder medlemskort som sammanhållande symbol, ja, man till och med ”laddar” medlemskort med förmåner av skilda slag. Om partistyrelsen anser att medlemskort är att återgå till forntiden, föreslår jag att man gör det för att hitta en väg till framtiden. Folkpartiet bör återinföra medlemskortet som symbol för medlemskapet.

M9. Central hantering av medlemsavgifter

Motionär: Folkpartiet liberalerna Nacka

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att riksorganisationen övertar huvudansvaret för inkassering av partiets medlemsavgifter

Varje lokalförening och länsförbund lägger ned ett omfattande arbete för att hantera medlemsavgifter. All denna tid skulle kunna nyttiggöras i utåtriktad verksamhet och medlemsvård. Många andra organisationer har med goda erfarenheter övergått till central hantering av sina medlemsavgifter något som vi anser Folkpartiet också bör göra.

Nuvarande ordning innebär en rad problem:

- Kvalitetsbrister – otillförlitlig information
- Krånglig och ineffektiv administration
- Omoderna och orationella betalningssätt för avgifter och insamlingar
- Svårt att bli medlem

Den möjlighet till direktbetalning av medlemsavgifter via Internet, som införts det senaste året, har tyvärr inte underlättat administrationen, åtminstone inte för lokalföreningarnas del.

Vi hävdar att det inte finns formella eller tekniska hinder för att genomföra vårt förslag. Samtidigt är vi medvetna om liknande, tidigare initiativ runnit ut i sanden. De kvalitets- och effektivitetsvinster som andra organisationer gjort, manar till eftertanke. Vi hoppas därför på en tydlig viljeförklaring från landsmötet att riksorganisationen övertar huvudansvaret för inkasseringen av medlemsavgifter

M10. Låt kommunföreningarna behålla medlemsavgifterna

Motionär: Marcus Claesson, Mölndal

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** Folkpartiet centralt ska fakturera en procentsats av det kommunala partistödets i stället för att plocka av kommunföreningarna nästan hela medlemsavgiften för varje medlem

Alla politiska partier vill att deras medlemsantal ska öka, så också Folkpartiet. Men då är det kontraproduktivt av vår riksorganisation att fakturera en avgift för varje medlem som kommunföreningen har. Tvärtom borde varje ny medlem göra att kommunföreningens ekonomi stärks, utöver det tillskott av nya krafter och erfarenheter som medlemmar ger.

M11. Förenkla rutinen vid fakturering av medlemsavgifter för våra länsförbund.

Motionär: Marcus Claesson, Mölndal

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** Folkpartiet tar bort rabatten på medlemsavgiften för medlemmar under 25 år som också är medlemmar i LUF och i stället tillämpar samma avgift för alla oavsett ålder

Medlemskap i ett politiskt parti är normalt sekretessbelagt. Därför är det olyckligt att vi i våra nya stadgar har antagit en regel som gör att samtliga länsförbund måste kontrollera om medlemmar upp till 25 år också är medlemmar i LUF. Om så är fallet ska avgiften för varje sådan medlem till länsförbundet sänkas.

Jag förstår tanken med att rabattera avgiften för att därigenom öka incitamentet att bli medlem i båda organisationerna. Men min känsla är att vi i stället har skapat mer administrativt strul än vad som är befogat.

Hur många medlemmar har vi som är under 25 år och dessutom samtidigt är medlemmar i LUF? Om vi summerar alla avgiftssänkningar och väger mot den extra tid det tar att göra dessa kontroller – har vi då vunnit något? Eller kostar det mer tid för våra ombudsmän än vad det smakar?

Och hur gör vi rent demokratiskt med frågan om sekretess? LUF har väl ingen skyldighet att lämna ut medlemslistor till Folkpartiet? När jag som ordförande för Mölndals kommunförening frågade om vilka möjligheter jag hade att komma i kontakt med lokala luffare så var den möjligheten stängd, vilket jag hade och har full förståelse för.

M12. Kansliavgifterna till Folkpartiet liberalerna

Motionär: Anna Attergren Granath, Solna

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** avskaffa förekomsten av tionden/kansliavgifter i Folkpartiet liberalerna
2. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för alternativa inkomstkällor till lokalföreningarna

Lokalföreningen utgör basen i Folkpartiet liberalernas organisation. Lokalföreningens högsta beslutande organ, årsmötet, sätter medlemsavgiften. Avgiftens omfattning kan skilja något i olika lokalföreningar, men ligger runt 200 kronor per person och år.

I vissa lokalföreningar och landstingsgrupper tar Folkpar-

tiet utöver medlemsavgiften ut en administrationsavgift eller kansliavgift, av förtroendevalda ledamöter som baserats på en schablon eller en procentuellt uträknad del av arvoden de aktuella uppdragen inom kommunal- eller landstingspolitiken inbringar.

Kansliavgiften utgör ett tillskott, vid sidan av partistödet, till kommunföreningens ekonomi från individer som arbetar för Folkpartiet på uppdrag i kommuner och landsting.

Det lär vara ur socialdemokratisk tradition som iden att ta en del av arvoden till partiet härstammar. Det lär även vara Socialdemokraterna som såg till att göra kansliavgifterna avdragsgilla (utan att för den skull se betydelsen av göra alla typer av ekonomiska bidrag till ideella organisationer är avdragsgilla).

Förekomsten av kansliavgifter i Folkpartisverige varierar och torde inte vara helt kartlagt. Ofta saknas formella beslut utan hänvisas till gamla beslut från tidigare generationer. Sällan eller aldrig informeras om kansliavgiftens existens eller att den är avdragsgill i deklarationen. Kansliavgiften kommer alltså som en överraskning i form av en betalningsavi efter ett halvår som förtroendevald för Folkpartiet liberalerna.

Hur kansliavgifterna är utformade går jag inte in på eftersom jag vill att de ska tas bort. Men jag kan säga så mycket att de ofta slår hårdare mot individer med låga arvoden som ofta är nya i politiken (och eventuellt unga) än mot individer med höga arvoden. Kansliavgifter på 20 000–30 000 kronor per år hör nog inte till vanligheterna.

På dryga 20-talet år har antalet medlemmar i Folkpartiet halverats. Att ha ett förtroendeuppdrag ger sina avtryck på såväl karriär som pensionspoäng. Folkpartiet liberalerna borde sträva efter att göra uppdrag för Folkpartiet mer attraktiva och borde således avskaffa kansliavgifterna som faktiskt är en skatt på redan beskattade politiska arvoden. Det ska vara attraktivt att arbeta som förtroendevald för Folkpartiet liberalerna.

Allmänna organisationsfrågor

M13. 4 000 tecken är demokratin värd i Folkpartiet

Motionär: Jan-Erik Brohede, Örebro

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att den begränsning av motionsrätten till landsmötet till max 4 000 tecken som partistyrelsen beslutat ska upphöra

Landsmötet är Folkpartiets högsta beslutande organ. Alla medlemmar är välkomna att motionera till landsmötet. Att skriva motioner är en möjlighet för en vanlig medlem att påverka Folkpartiets politik. Alla motioner behandlas av partistyrelsen. På landsmötet delas ombuden in i olika utskott där motionerna och partistyrelsens yttrande över motionerna går igenom. I utskotten ligger också den stora chansen att påverka och ändra de förslag som partistyrelsen lagt. Där ges utrymme för en utförlig diskussion och argumentation. Makten att påverka ligger i realiteten i utskotten men där har vanliga medlemmar inte tillträde.

Efter utskottshandlingen förs motionerna tillsammans med partistyrelsens och utskottens förslag till beslut vidare

till debatt där alla ombud deltar. Utöver ombuden har alla medlemmar rätt att delta i debatten. De har dock inte rösträtt. Det finns en chans att övertyga landsmötet om att partistyrelsen och utskotten har fel men detta sker ytterst sällan. I praktiken innebär detta att alla de argument som en motionär kan ha för sin motion måste föras fram i motionen till landsmötet.

En motion ska först beskriva ett problem som bör åtgärdas, förslag till åtgärder som löser problemet presenteras och slutligen ska alla argument för motionen lyftas fram.

Partistyrelsen har inför detta landsmöte beslutat att en motion till landsmötet inte får innehålla mer än 4 000 tecken. Om en motion är längre kommer den inte att godkännas.

Argumenten för detta beslut är dels att det tar resurser från annan verksamhet (förmodat viktigare verksamhet än intern-demokrati?) att trycka upp och behandla omfattande motioner. Dels påstås att långa motioner inte läses av landsmötesombuden. Slutligen anförs att motioner oftast blir bättre om de kortats ner.

Det sista kan jag i princip hålla med om. En motion, anförande eller debattartikel tjänar i regel på att förkortas. Men detta kan man uppnå genom att vädja till medlemmar att skriva kort och fokuserat. Den hjälp för motionskrivande som finns på Folkpartiets hemsida kan förbättras ytterligare.

Att längre motioner inte läses är en förolämpning av landsmötesombuden. Jag förutsätter att ombuden noggrant läser alla motioner åtminstone inom det utskott som man sitter med i. Dessutom bör det vara upp till motionären själv att göra en bedömning av risken med att skriva långa motioner.

Den första invändningen att behandlingen av långa motioner tar resurser från annan verksamhet känns mycket märklig i ett liberalt parti. Demokrati måste få kosta.

I dagens samhälle där debatten tenderar att bli allt ytligare och budskapen koncentreras till några få oneliners och där tid för analys och reflektioner ofta saknas är det extra viktigt med ett stort utrymme för debatt.

Antalet aktiva medlemmar i de politiska partierna minskar och partierna går från att ha varit folkrörelser till mer kampanjinriktade organisationer där kravet på snabba beslut ökar risken för toppstyrning och där vanliga medlemmars möjlighet att påverka minskas. Då är det fel att inskränka medlemmars möjlighet att utveckla sina argument i motioner till landsmötet.

Hur stort är då problemet med långa motioner? Enligt uppgift är 90 procent av landsmötesmotionerna kortare än 4 000 tecken. Det är alltså ett fåtal motioner som är extremt långa. Detta talar för att det kanske inte är nödvändigt att begränsa storleken på motionerna. Med den tekniska lösning för motionsinlämning som partistyrelsen valt finns dessutom ingen möjlighet att bifoga diagram eller bilder. Det är också en olycklig konsekvens av partistyrelsens beslut. Och om man skulle hitta en teknisk lösning för att kunna infoga bilder och diagram så kan man fråga sig hur många tecken som en bild ska bedömas motsvara.

Jag hävdar slutligen att det inte finns något stöd i stadgarna för att begränsa motionernas storlek.

De gamla grekerna som anses vara demokratins grundare skulle vrida sig i sina grav... (och där var mina 4 000 tecken slut)

M14. Rättvisare talartider på landsmötet*Motionär: Folkpartiet liberalerna Göteborg***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. **att** medlemmar som inte är ombud ska få samma talartid som ombuden på landsmötet, då ens egna motioner behandlas
2. **att** när landsmötesmotioner undertecknas av en grupp personer, så ska den utökade talartiden endast gälla den översta undertecknaren eller, i andra hand, en person som utsetts av motionsgruppen

Folkpartiet liberalerna är det enda parti där medlemmar som inte är ombud både kan motionera till, och medverka på, partiets högsta beslutande organ. Tyvärr är det inte frågan om ett deltagande på lika villkor. Ombuden har dubbelt så lång talartid som vanliga medlemmar. Det är svårt att se det demokratiska i att den som har en högre ställning får större möjlighet att plädera för sin åsikt, än den som inte hunnit skaffa sig en position.

Initiativ från enskilda medlemmar, som på egen tid och bekostnad besöker landsmötet, behöver uppmuntras. Alla motionärer bör därför få samma talartid som ombuden då ens egna motioner behandlas. Rör det sig om en gruppmotion, så bör den utökade talartiden endast gälla den översta undertecknaren eller, i andra hand, en person som utsetts av motionsgruppen. Då blir det upp till varje medlem att engagera sig i någon fråga om man vill komma ordentligt till tals.

Några större olägenheter på landsmötet kan en sådan ordning knappast medföra. Ifall diskussionen drar ut på tiden och argumenten börjar kännas igen, så kan presidiet alltid ta till mötestekniska möjligheter såsom inläggsbegränsning, tidsbegränsning och streck i debatten. Med en rättvisare talartid för alla deltagare blir det argumentet, snarare än positionen, som avgör Folkpartiet liberalernas politik. Därmed vinner vår politik förhoppningsvis lättare gehör hos väljarna. Dessutom motverkas tendensen att anmäla sig på talarlistan gång på gång för att kompensera för sin reducerade talartid. Att vanliga medlemmar behandlas rättvist på landsmötet påverkar för övrigt samhörighetskänslan med partiet och engagemanget för att företräda partiets åsikter utåt.

M15. Förbättrade landsmötesrutiner*Motionär: Tommy Lundkvist, Halmstad***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. **att** partistyrelsens yrkande ska sitta i direkt anslutning till respektive landsmötesmotion
2. **att** utskottens svar ska hänvisa till motionens beteckning
3. **att** handlingarna till landsmötet ska finnas på Folkpartiets hemsida minst fem veckor före landsmötet
4. **att** protokollen från utskotten ska finnas tillgängliga för ombud och närvarande medlemmar så fort det är praktiskt möjligt

Landsmötesrutinerna kan förbättras med enkla medel. Om PS yrkande sitter i direkt anslutning till motionen underlättar det genomläsningen av handlingarna. PS motivering kan liksom tidigare lämnas i klump till varje avsnitt. Om utskottens svar hänvisar till motionens beteckning spar läsarna mycket tid. Handlingarna till landsmötet 2007 fanns tillgängliga för medlemmarna mindre än två veckor före landsmötet. Medlemmarna bör ha fem veckor på sig för att hinna läsa igenom.

Protokoll från utskotten finns ibland tillgängliga för ombud och medlemmar endast fem minuter innan debatten börjar. Ingen Folkpartiledamot skulle acceptera sådana arbetsvillkor i sin egen fullmäktigeförsamling.

M16. Motionera mera*Motionär: Marcus Claesson, Mölndal***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att komma med förslag på hur årsmötesdagar och tillhörande motionstider kan justeras och eventuella motionsperioder införs i våra stadgar för att fler motioner från enskilda medlemmar ska kunna förankras inom partiet på årsmöten och därigenom bygga större majoriteter inom länsförbund och regioner inför landsmöten

M17. Riksdagsledamot = ej länsförbundsordförande.*Motionär: Marcus Claesson, Mölndal***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. **att** Folkpartiet liberalerna antar policyn att våra riksdagsledamöter endast i undantagsfall bör väljas som ordförande för våra länsförbund

Folkpartiet liberalerna har sedan många år en ohälsosam vana att välja våra riksdagsledamöter som ordförande för våra länsförbund. På pappret kan det verka som en praktisk lösning men i realiteten försvagar vi vårt parti genom denna ålderdomliga och forntida sed.

Våra riksdagsledamöter bör så långt det är möjligt befrias från byråkratiska uppdrag såsom ett ordförandeskap i våra länsförbund innebär. Varför ska de ödsla tid och kraft på att leda interna partimöten och justera protokoll när de borde driva politiska frågor, värva väljare och inte minst nya medlemmar?

Jag hade inte sagt något om vi hade haft ett överflöd av riksdagsledamöter att till och med gödsla Sverige med. Men nu är verkligheten en annan.

Mitt förslag är att ordförandeposterna i våra länsförbund i stället borde innehas av nyare förmågor som i framtiden kan tänka sig att driva politik på regional- eller riksnivå. Som ordförande får de en plattform att använda för att bygga ut sina kontaktnät med. Men till syvende och sist är det våra länsförbundsårsmöten som avgör – därav detta förslag till policy.

M18. Max halva partistyrelsen ska vara heltidspolitiker

Motionärer: Erik Jennische, Stockholm, Gerd Adolfsson, Leksand, Andreas Bergström, Stockholm, David Ekstrand, Uppsala, Lill Jansson, Lerum, Teodor Koistinen, Stockholm, Martina Lind, Stockholm, Camilla Lindberg, Borlänge, Nina McEvenue, Stockholm, Seved Monke, Stockholm, Lina Nordquist, Uppsala, Jan Rejdnell, Västerås, Elisabet Widlund, Hägersten, Ulf Öfverberg, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** i Folkpartiet liberalernas stadgar, under moment I, 2 st., införa meningen: "I valberedningens förslag till leda-

möter av partistyrelsen får endast hälften av kandidaterna inneha politiska uppdrag som är arvoderade på halvtid eller mer.”

- att** i Folkpartiet liberalernas stadgar införa en ny paragraf, efter § 9: ”§ 10. Arbetsgrupper. Partistyrelsen kan tillsätta arbetsgrupper för att ta fram förslag inför landsmöten och partiråd. I dessa arbetsgrupper får endast hälften av ledamöterna inneha politiska uppdrag som är arvoderade på halvtid eller mer.” Efterföljande paragrafer omnumreras.

Ett liberalt, framtidsorienterat och opinionsdrivande parti behöver en styrelse som har förankring i många delar av samhället. Annars är risken att samhället förändras under den massmediala ytan men att partistyrelsen inget märker.

För att partiet ska kunna driva samhället framåt i liberal riktning är det också viktigt att partistyrelsen har en stor andel ledamöter som är oberoende av politiska uppdrag. I dagsläget är samtliga ledamöter i Folkpartiets partistyrelse heltidspolitiker. Det är ett problem både för att kontaktytorna gentemot andra delar av samhället blir svaga, och för att självständigheten bland ledamöterna minskar. Ytterligare en aspekt är att partiet riskerar att alienera medborgare då känslan av att partiet inte förstår vanliga människors verklighet förstärks om alla i partistyrelsen är heltidspolitiker.

På samma sätt är det viktigt att de arbetsgrupper som tillsätts för att lämna förslag till ny politik till landsmöten och partiråd består av ledamöter som inte behöver ta hänsyn till politiska uppdrag. Dessutom är det viktigt att ta tillvara olika erfarenheter när politik ska tas fram, något som är lättare att åstadkomma om gruppen inte bara består av halv- och heltidspolitiker.

M19. Begränsa längden på förtroendeuppdrag av heltidskaraktär

Motionär: Mattias Lönnqvist, Sundbyberg

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** landsmötet uttalar att ett förtroendeuppdrag som är av heltidskaraktär ska kunna innehas maximalt tre mandatperioder i rad
- att** landsmötet uttalar att man efter fullgjort förtroendeuppdrag av heltidskaraktär inte ska kunna omväljas förrän efter lika lång tidsperiod som man tidigare innehade uppdraget
- att** landsmötets ställningstagande inte ska tillämpas retroaktivt

Politikens arbetsformer är under ständig förändring, både som resultat av samhällets och teknikens utveckling och som resultat av diskussioner kring hur vi förbättrar samhället. En förändring som jag själv beklagar är den professionalisering som skett av politiken, där politiker i allt mindre utsträckning är ett förtroendeuppdrag och i allt större utsträckning blivit ett yrke och en karriär.

Jag är övertygad om att vi i alla i grunden delar samma uppfattning: att politiska poster är förtroendeuppdrag som man väljs till för att företräda andra. Samtidigt kräver dessa förtroendeuppdrag allt mer av oss som är politiskt aktiva och många uppdrag skulle inte vara möjliga att fullfölja om dessa skulle kombineras med ett vanligt heltidsyrke.

Det är dock min bestämda uppfattning att vi alla – oavsett om vi är fritidspolitiker eller heltidspolitiker – behöver en

kontinuerlig återkoppling till den verklighet som våra väljare, de som vi faktiskt företräder, vistas i. Det är också min uppfattning att politisk verksamhet vinner på om nya personer och nya perspektiv kontinuerligt kommer in i verksamheten.

Därmed vore det lämpligt att begränsa olika förtroendeuppdrag. Då vi har val 2010 och dessa listor ännu inte är tagna vore det lämpligt att ta en inriktning redan nu och begränsa hur länge man kan inneha ett uppdrag. Jag ser tre mandatperioder, dvs. 12 år, som en lämplig sådan begränsning. På 12 år hinner man uträta mycket, samtidigt som man efter dessa 12 år behöver en ny återkoppling till våra väljares vardag.

Det finns antagligen tekniska problem som måste lösas kring detta, och det är till och med möjligt att vissa typer av undantag ibland är önskvärda, men om man tar ett inriktningsbeslut framåt i tiden så hinner vi gott och väl lösa dessa eventuella tekniska problem och vi riskerar inte heller att tappa en massa viktig erfarenhet.

Jag menar därför att Folkpartiet liberalerna bör sätta en mandatbegränsning på förtroendeuppdrag, åtminstone på de uppdrag där uppdragets omfattning är på heltid. Har man däremot haft ett uppdrag i tre mandatperioder och sedan ägnat sig åt någonting annat i ytterligare tre mandatperioder så bör man återigen bli valbar.

M20. För många 08:or i partistyrelsen

Motionär: Marcus Claesson, Mölndal

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** Folkpartiet fastställa som policy att välja in max 4 personer från samma postadress i partistyrelsen för att uppnå bättre geografisk spridning

I dagsläget tillhör 8 av 25 folkpartister Stockholm i Folkpartiets partistyrelse. Jag har inget emot dessa åtta, men för Folkpartiet som helhet innebär det att många av våra 26 länsförbund i Folkpartisverige blir utan representation samt att både det fysiska och mentala avståndet riskerar att öka.

Eftersom de flesta (om inte alla) partistyrelsemöten äger rum i Stockholm, så har aktiva folkpartister i Stockholm redan en stor fördel med större möjligheter att komma i kontakt med vår partiledning, än vad andra folkpartister runt om i Sverige har.

M21. Ändra provvalssystemet

Motionär: Johan Strandberg, Garphyttan

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** landsmötet uttalar att provvalssystemet med ettor och tvåor bör bytas ut

En risk med provvalssystemet med ettor och tvåor är att väljarna ger otydlig information. Två kandidater som fått lika många ettor vill väljarna kanske inte ha på samma plats, utan kanske som etta respektive trea. En fördel vore att väljarna framför ett kandidatnamn fick sätta en etta, en tvåa, en trea, en fyra, en femma eller en sexa.

M22. Kvalitetsråd för kvalitetssäkring av Folkpartiets kommunföreningar

Motionär: Britt-Marie Norelius, Brantevik

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** Folkpartiet ska inrätta ett kvalitetsråd för att säkerställa att partiets kommunföreningar lever upp till partiets syfte och mål, följer stadgar och använder normala mötesformalia
2. **att** kvalitetsrådet ska bestå av minst en fristående jurist, centrala liberaler, men inga aktiva folkpartipolitiker
3. **att** kvalitetsrådet ska omgärdas av formalia för att dokumentera mottagande och handläggning av frågor rörande kommunföreningarna samt att respons når till den klagande inom rimlig tid

När man som liberal och Folkpartimedlem vill engagera sig i sin kommunförening och kanske även aktivt i kommunpolitiken upptäcker att det lokala Folkpartiet inte alls motsvarar det Folkpartiet står för på riksnivå, att man som medlem är helt sidoställd, att partiföreningen inte följer stadgarna och inte bryr sig om mötesformalia, utgår man ifrån att man kan få hjälp med att se över situationen från centralt håll. Men så är det inte i dag. Inte i praktiken i alla fall.

Folkpartiet talar mycket om att medlemmarna är viktigast och att man behöver få fler. Men man borde bygga på sin befintliga medlemskår, som, om partiföreningen fungerar väl, med sin entusiasm säljer in partiet till presumtiva medlemmar. Partiet har inte råd att engagerade liberaler lämnar partiet när de känner att de inte kan stå för vad Folkpartiet gör/inte gör lokalt.

Det minsta man kan begära av Folkpartiet lokalt är att man lever upp till centralt framtagna stadgar för kommunföreningar, men när inte heller det sker, och man (ofta flera samtidigt) ropar uppåt på hjälp med att rätta till problemen och inte får någon som helst respons, blir man villrådig som medlem. Ska man behöva gå ur Folkpartiet och ta sin liberalism till annat borgerligt parti för att Folkpartiets kommunförening inte fungerar?

Det kan inte vara så att man ska behöva vänta på att ett årsmöte eventuellt gjuder mod i medlemmarna att välja ny styrelse eller ny ordförande. Det finns exempel på att medlemmar skulle vilja, men inte vågar och så förblir det som det varit, ett oliberalt och osynligt folkparti, som inte bygger på medlemsbeslut, inte följer stadgar och formalia och/eller som härskas av någon helt enväldigt.

Därför föreslår jag att Folkpartiet i stället tar ett centralt och starkt grepp om Folkpartiets hjärta och fortlevnad genom att, utan aktiva politiker för att undvika konflikter. Detta genom att dels vara mottagare och handläggare av medlemmars klagomål på sin kommunförenings dysfunktionalitet, styrelsens "missbruk" av partiet eller totala ointresse för att följa formalia och vara ett verkligt Folkpartiet liberalerna även lokalt, dels att få en tidsram inom vilken respons ska ges till den klagande.

M23. Motion till Folkpartiet liberalernas landsmöte angående antagande av en miljöpolicy

Motionärer: Anita Brodén, Sollebrunn, Karin Granbom Ellison, Linköping, Lars Tysklind, Strömstad

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** landsmötet uttalar sig för ett antagande av en miljöpolicy för Folkpartiet liberalerna
2. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att utforma miljöpolicy med utgångspunkt av motivtexten i motionen

Att miljö- och klimatfrågan är en av vår tids angelägnaste fråga råder nog ingen tvekan om. Folkpartiets landsmöte avhålls för övrigt endast några veckor före FN:s klimatomöte i Köpenhamn, ett möte där Sverige samt vår EU-minister kommer att ha en framträdande roll.

De avtal som förhoppningsvis kommer att antas kommer för Sveriges del att innebära insatser och åtgärder såväl för enskilda som på kommunal, regional och statlig nivå. Det betyder att varje organisation också behöver ikläda sig ett ansvar.

För Folkpartiets del är värnandet av vår miljö en synnerligen angelägen fråga. En liberal motion låg exempelvis bakom våra nio första nationalparker, vår första miljölagstiftning samt SNF:s grundande. Som politiskt parti har vi därför all anledning att föregå med gott exempel, varför en miljöpolicy bör utarbetas.

- En miljöpolicy bör utgå ifrån Folkpartiet liberalernas ansvar att vara ett föredöme i miljöarbetet.
- På riks/regional/kommunal nivå bör miljöaspekter vägas in vid resor, arrangemang och inköp.
- Energieffektivitet, resursminskning samt sopsortering bör också ingå i policyn

M24. Karl Staaffs demokrati- och fredspris

Motionärer: Anita Brodén, Sollebrunn, Agneta Berliner, Västerås

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** landsmötet beslutar utdela ett demokrati- och fredspris varje landsmötesår till lämplig person/er eller organisation/er som på ett engagerat och inspirerande sätt arbetat för främjande av demokrati och fred.
2. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att utforma Karl Staaffs demokrati- och fredspris

Karl Staaff var en ledande liberal kraft i riksdagen under början av 1900-talet. Han var en av de liberala medlemmarna i Lundebergiska ministären och en av de svenska förhandlarna i unionsupplösningen med Norge. Staaff blev den person som i stor utsträckning bidrog till den fredliga unionsupplösningen med Norge. Den 7 november 1905 fick han kungens uppdrag att bilda en ny regering.

Karl Staaffs politiska gärning bestod förutom att ha bidragit till den fredliga unionsupplösningen med Norge också till att ha moderniserat politiken till 1900-talets villkor. Han arbetade för en demokratisering av samhället där inte minst rösträttsfrågan spelade en stor roll. För att ytterligare, vid sidan av Karl Staaffmedaljer, uppmärksamma vår historia mer externt men också för att uppmuntra enskilda personer och organisationer som arbetat engagerat och inspirerat med demokrati- och fredsfrågorna föreslår vi att Karl Staaffs demokrati- och fredspris instiftas.

Priset kan förslagsvis utdelas varje landsmötesår.

M25. Hur vi maximerar statsråd och riksdagsledamöters besök i kommuner och landsting

Motionärer: Malin Danielsson, Skogås, Peter Olevik Dunder, Handen, Anna Attergren Granath, Solna, Anna Steele Karlström, Tyresö, Moa Rasmusson, Botkyrka, Mats Siljebrand, Södertälje

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att Folkpartiet ska ta fram en strategi för statsråds och riksdagsledamöters besök

När man som medlem i Folkpartiet träffar ett folkpartistiskt statsråd eller riksdagsledamot blir man glad och stolt och får mer energi att lägga ner på det politiska arbetet. Likaså tror vi att det kan vara en tillgång för en etablerad politiker att träffa och känna stöd från ett gäng lokala folkpartister eller möta en grupp nya medlemmar.

Att Folkpartiets statsråd och riksdagsmän är ute i kommunerna på studiebesök, möten invigningar, föredrag och andra aktiviteter där möten med människor står i centrum är även betydelsefullt för arbetet med att stärka den bild av Folkpartiet som vi önskar. Därför borde möten av detta slag, mellan folkpartister på olika nivåer, vara prioriterade och en viktig del av vår kompetensutveckling och nätverksbyggande. Dessa möten stärker partiet och får det att växa samtidigt som paritet genom statsrådets/riksdagsmännen närvaro kan få uppmärksamhet på den förda politiken gentemot allmänheten och visa att Folkpartiet bryr sig. I mötet mellan olika individer, partimedlemmar och representanter från föreningar, företag och organisationer bygger partiet långsiktiga relationer som är oersättliga.

Den tid som statsråden/riksdagsmännen lägger ner ute i kommunerna måste få den allra bästa utdelningen. De lokala föreningarna har ofta redan upparbetade kontakter med de lokala medierna, det lokala föreningslivet och lokalkännedom som kan komma väl till hands vid planeringen av besöket. För att bättre utnyttja denna lokala kunskap, förbättra samarbetet mellan olika nivåer inom paritet vid besöken samt ge möjlighet till intern kompetensutveckling anser vi att det behövs en strategi för statsråds- och riksdagsbesök. Det skulle kunna vara något så enkelt som en checklista inför besöken där inblandade tydligt skulle kunna se vad som förväntades av dem innan, under och efter besöket. Partiet skulle då på ett bättre kunna nå avsedd målgrupp genom att i god tid se till att sprida information och utnyttja de kontakter och nätverk som partiet innehar lokalt.

Vi tror det är av stor betydelse att försöka undvika besvikelsen som uppstår när man får läsa om "sitt" statsråd i tidningen på besök i den egna kommunen dagen efter det inträffade. För att inte tala om känslan andra partiföreträdare kommenterar att det lokala partiet inte fanns på

M26. Möjliggör det personliga mötet

Motionär: Stina Engström, Skellefteå

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att Folkpartiet på ett riksmöte provar system med personligt möte som beskrivs i motionen

Att nå ministrar och tjänstemän inom regeringen är inte det lättaste och än svårare att få till stånd det personliga mötet. Ett alternativ som borde provas kunde vara att vid exempel-

vis ett riksmöte som vi hade nyligen i Linköping få 5 minuter avsatta till ett samtal.

Detta förutsätter givetvis vara ett tidsbegränsat möte och även inbokat i förväg. Något kösystem kan inte vara lämpligt då alla vill ha så mycket utav sammankomsten som möjligt. Ett tänkbart förfaringsätt kan vara:

Vid anmälan till riksmötet, som i detta exempel, anmäler man sitt intresse till den minister eller tjänstemän man önskar få lyfta sin fråga eller synpunkt till.

Besked med dag och tid för ens 5 minuter kan ligga i mappen man får vid registreringen/ankomsten.

M27. Författningsdomstol, Folkpartiets ledning och image

Motionär: Sverker Torell, Solna

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet beslutar tillsätta en "författningsgrupp" för att dels utreda, dels till nästa landsmöte lägga förslag om följande frågor: a) partiets image, b) partiets ledning, c) partiets krav på en författningsdomstol

Partiets image

Förslag: Partiet ska propagera med generositet och tankefrihet som ledord, Folkpartiet som tankefrihetens främsta försvarare, generöst i att lyssna på argument, strängt i att gallra dem, fientligt mot skalkeskjul (vilseledande svepskäl).

Fri konkurrens mellan idéer är demokratins grund. Framsteg bygger på kritisk granskning och öppenhet för nya idéer. Det är kungsord i vårt program, som ser en viktig uppgift i att skapa mötesplatser för problemlösning. Folkpartiet självt bör då dels vara den bästa av platser, dels främja diskussionen inom partiet på alla nivåer.

Kritisk granskning måste omfatta även våra företrädare, vilket de i en ideal värld klarar av. Men om man krasst ser intern offentlig partidiskussion som svaghet uppstår hinder. Solidaritet med ledningen kan bli ett hot mot framsteget. Därmed aktualiseras ledarfrågan.

Ledningen

Nackdelar med en ledare:

a) Vårt program säger att varje koncentration av makt kan leda till övergrepp och till att nya idéer hindras. Makt finns koncentrerad hos vår partiledare. Vem denna än är, utbildas erfarenhetsmässigt ett diskussionshämmande jasägeri kring ledarpersonen. Ett murliknande konsensustänkande, strukturerat efter ledarens preferenser, tenderar att likt svamphyfer tränga igenom stora delar av partiorganisationen.

b) Nyttänkande och kreativitet hämmas alldeles som programmet säger.

c) Riskerna ökar för ledarens självöverskattning, för oöverlagda beslut och för fanflykt av sant intellektuella liberaler.

Tudelat ledarskap: då tar gärna en kommandot, därför föreslås:

Tre ledare, varigenom risken för enmansdominans minskar.

Fördelar:

Nackdelarna i a ovan tenderar att bortfalla, b och c övergår i sina motsatser, dvs. kreativitet och nyttänkande främjas. De intellektuella dras till Folkpartiet, som hyllas för genomtänkta förslag.

Nackdelar?

Okunskap/konsensustänkande ger styrka som Orwell

påpekat. Om diskussion bryter ned okunskap, bryter den därmed också styrkan?

Låt vara att livligare tänkande initialt ökar villrådigheten. Övertygelsekraften hos de insiktsfulla ökar också:

Den kraften kan lyfta Folkpartiet enormt.

Förslag till valsätt

De tre som fått flest röster i val till ledarskap utses.

Vinst

Modellen sprids, först till de lokala föreningarna, sedermera vidare... till demokratin båtnad.

Författningsdomstol

Kravet finns i vårt program men har på länge inte framförts kraftfullt.

Utöver att pröva om lag stämmer med grundlag bör domstolen även kunna pröva om varje myndighetsutövande, inklusive sådant som utövats av förtroendevald, har skett enligt lag och utdöma påföljd om så ej varit fallet:

En rad fall som uppmärksammats i media aktualiserar utökningen av befogenheterna. Det har handlat om grava försummelser av kommunalt förtroendevalda till stort men för enskilda människor. Tilltron till demokratin har skadats.

Om en effektiv kontroll med sanktionsmöjligheter finns bör sannolikheten för att så sorgliga fall kan inträffa bli liten.

Den pedagogiska uppgiften att klargöra behovet av en sådan juridisk förstärkning bör inte bli svår.

M28. Förbättra trivseln för medlemmarna

Motionär: Johan Strandberg, Garphyttan

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** landsmötet uttalar att Folkpartiet centralt mellan valrörelserna bör finansiera en kampanjaktivitet per månad och kommun samt måltidsersättning åt deltagarna
2. **att** landsmötet uttalar att medlemsavgiften sänks till åtminstone 60 kronor
3. **att** landsmötet uttalar att Folkpartiet centralt nästa år hel- eller delfinansierar matkostnader för en valstuga per kommun

För att ytterligare öka antalet medlemmar borde medlemsavgiften sänkas till åtminstone 60 kronor, som de övriga allianspartierna i genomsnitt tar ut per medlem från centralt håll. För mycket av en medlemsavgift går i dag till partiet centralt, som inte bör ha störst utgifter för medlemmarna. Onödigt mycket energi verkar för övrigt lokalt och regionalt läggas ned på hantering av medlemsavgifter. Blir det i varje förening samma medlemsavgift, borde denna bli högst 100 kronor så att inte många föreningar får en höjning.

Eldsjälarna borde dessutom få det mer trivsamt. En fördel vore att de som bemannat valstugan efteråt fick en måltid på Folkpartiet centrals bekostnad. Med en sådan lösning kunde Folkpartiet i fler kommuner bli intresserat av att ha valstuga även inför Europaparlamentsvalet. Med tanke på hur mycket en valrörelse kostar, läggs märkligt litet på dem som hjälper till.

Ett problem mellan valrörelserna är att kampanjaktiviteter ofta blir en kostnad snarare än en intäkt. En lösning vore att Folkpartiet centralt finansierade en kampanjaktivitet per månad och kommun samt måltidsersättning åt deltagarna. Genom en sådan modell kunde en grupp liberaler till exempel dela ut flygblad, därefter besöka ett kafé och avslutningsvis skicka in kvittona. Med ett centralt fastlagt upplägg som

man kan haka på, kunde det bli lättare att lokalt få igång kampanjverksamhet.

M29. Köp libanesiskt vin

Motionär: Leiph Berggren, Hässelby

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** det vin som serveras på Folkpartiets kommande riks- och landsmöten i så stor utsträckning som möjligt bör komma från Libanon

Att bygga fred i en krigisk miljö är svårt, men faktum är att EU har lyckats med just detta. Inte bara mellan Tyskland och Frankrike, utan även med lokala terroristorganisationer som motståndare. EU, Spanien och Storbritannien har lyckats att knäcka både IRA och ETA. Det gick inte på en natt, men det gick. Grunden för detta har varit de klassiska liberala fundamenta att om människor får egenmakt och tro på att eget arbete kan skapa en bättre tillvaro, så reduceras/elimineras basen för militanta och våldsbenägna rörelser.

För att låna ord från den israeliske författaren Amos Oz: "När människor känner att det inte finns annat än nederlag, förödmjukelse och värdelöshet kan de ta sin tillflykt till olika former av desperat våld. Enda sättet att slå tillbaka hopplösheten är att skapa och sprida hopp, kanske inte bland fanatikerna men bland de sansade." En av de mest krigiska miljöerna i vår närhet är utan tvekan Mellanöstern. Även här kan de klassiska liberala värderingarna om fred genom handelsutbyte komma att göra god nytta.

EU har redan i dag ett frihandelsavtal med många länder runt Medelhavet. Bland de länder som hittills ingått associeringsavtal är Israel, Libanon, och den Palestinska myndigheten. EU är alltså redan i dag i full gång med en process som på sikt bör kunna leda till stabil fred runt hela Medelhavet, inklusive Israel, Libanon och Palestina.

Men inte bara EU kan göra god fredsnnytta genom att befrämja handelsutbyte. Även Folkpartiets landsmöten kan göra samma nytta. Visserligen i påtagligt mindre skala, men med nog så viktigt symbolvärde. På Folkpartiets kommande riks- och landsmöten bör det vin som serveras komma från Libanon.

Det libanesiska vinet är inte bara gott, det är även ett ypperligt exempel på samarbete över etniska och religiösa gränser. Tillräckligt ofta för att det ska kunna anses vara utmärkande, så ägs marken av muslimska jordägare, men arrenderas och brukas av kristna vinodlare. Dessutom sker en stor del av vinodlingen i den för sin våldsamma historia kända Bekaadalen. Men vinodlare och markägare vill inte ha våldshandlingar, de vill ha stabil fred för att kunna bruka marken. De är sansade.

Genom att köpa deras produkter stödjer vi de sansade i ett område som har drabbats av sanslöst mycket våld. För fredens skull: Köp libanesiskt vin!

M30. Uppmuntra varandra

Motionär: Marcus Claesson, Mölndal

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att komma med förslag på hur aktiva i kommunföreningarna dels kan uppmuntras, dels kan få hjälp med att hålla sina lokala hemsidor uppdaterade

Webben är en mycket bra kanal för att nå ut till intresserade av Folkpartiet. För de flesta som besöker en webbplats har aktivt sökt sig dit och är mottagliga för information/propaganda. Dessutom har de flesta tillgång till dator och Internet i dag.

Men hur kan vi hjälpa varandra att hålla våra lokala hemsidor bättre uppdaterade och mer aktuella? Det är tusenstjärnsfrågan.

M31. Arvode

Motionär: Stefan Abramsson, Sölvesborg

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** ett mindre symboliskt värdebevis i form av ett mindre arvode utdelas för deltagande i politiken

Man vill betala efter bärkraft, dvs. efter filosofin och ett agerande enligt Robin Hood-metoden oavsett tycke, åsikt och värderingar. Jag börjar med detta för att alla ska förstå inriktningen med denna författade företeelse.

Inför ett mindre symboliskt arvode på X kronor per timme för den eller de personer/medlemmar som på ett eller annat vis hjälper skäligen till för ett aktivt parti, förening, avdelning osv. Någon ersättning fordras för att då kompensera vad man lägger ner på ett ideellt arbete/job, körsättning eller dylik uppkommen kostnad som har samband med det liberala livet.

Jag (SA) är ej rojalist, moderat eller en råkapitalist. Jag är en jordnära liberal som försöker att hjälpa till där det behövs och då efter min prioritering, planering och ledighet. Något att komma ihåg är att man inte kan behaga alla med gratis/ideell verksamhet. Det kostar både tid, energi och annan medborgares ägande liv. Jag föreslår att detta beslutas utan erinran på någon form av ersättning.

M32. Fri Nu till engagerade

Motionär: Stefan Abramsson, Sölvesborg

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** tidningen Nu blir gratis till medlemmar och ideellt arbetande liberaler (medlemmar), pensionärer och (skol) ungdomar

Nu är det många högavlönade direktörs-/tjänstemän (kvinnor) som erhåller både bonus, incitament och pensionsavtal. Låt oss säga en symbolisk låg summa på cirka 50 ggr av en vanlig industri-/byggelön, dvs. cirka 20 000 kronor x 50 = 1 000 000 kronor = 1 miljon kronor/mån = 12 miljoner kronor i årslön (brutto) exkl. moms och skatt m.m.

Arbetstiden är från kl. 07:00–17:00 mellan månd–fred = 50 timmar – semester, lunch och frukost/kaffe m.m. På ett år blir detta 52 arbetsveckor x 50 timmar inkl ideellt arbete/job till 2 600 timmar per år.

Detta innebär att höjdarna får ut 12 miljoner kronor per år genom 2 600 timmar per år = 4 615 kronor per timme. Nu är det så att vi i högskattelandet Sverige inte kan betala för allt vi engagerar oss i. För mig som entreprenör skulle jag säkert betala om jag då hade tillgång till en högre månadslön och skulle jag mot förmodan nu få in mina 4,75 miljoner kronor i alla utomstående fordringar, så innebär detta att det skulle ta mig 1 029,25 timmar, alltså på ett ungefär ett halvt år, exklusive skatt, moms m.m.

Men så är och blir det inte i verkligheten, man får vända och vrida på varenda liten krona som man nu får in på den skäliga debiteringen, och så att beställare/uppdragsgivare (kunder) och andra aktörer gör rätt för sig, så kan man betala för sitt leverbröd. Härmed så tycker jag det är berättigande att tidningen Nu ska vara gratis/fri för dem som då på ideell basis arbetar eller på ett annat vis gör skäl för att liberalerna får synas aktivt i de sammanhang där det diskuteras politik. Till landsmötet i Växjö den 19–22 november 2009 föreslår jag därför att det beslutas om ett gratis abonnemang.

M33. Olämpligt ord

Motionär: Ulla Palmgren, Göteborg

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** ordet ras tas bort ur texten under rubriken "Lagar och förordningar" i tredje stycket i "Policy för förtroendevalda och kandidater vid extern kommunikation och opinionsbildning".

I Folkpartiet liberalernas "Policy för förtroendevalda och kandidater vid extern kommunikation och opinionsbildning" under rubriken "Lagar och förordningar" står det att läsa i tredje stycket: "Det är inte tillåtet att registrera eller offentlig göra känsliga personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackföreningar och politiska organisationer eller personuppgifter som rör hälsa och sexualliv." Som liberal anser jag att ordet ras är oförenligt med vårt språkbruk. Jag anser att ordet ras bör strykas ur texten.

M: Organisation och stadgar

Partistyrelsens yttrande

Inledning

Organisationsfrågor tenderar att komma i skymundan för det politiska arbetet i ett parti. På ett sätt är det både förstäligt och självklart. Det är idéerna och de samhällspolitiska sakfrågorna som är existensberättigandet för ett politiskt parti – organisationsfrågorna är sekundära. Men på ett annat sätt är det beklagligt, eftersom en välfungerande och öppen organisation utgör själva grunden för det politiska arbetet.

Inte minst är organisationsfrågorna viktiga för att interdemokratin ska fungera. Beslutsfattandet inom Folkpartiet liberalerna utgår från de enskilda medlemmarna, och det behövs ett ständigt förnyelsearbete för att stärka medlemsinflytandet under former som samtidigt möjliggör både ansvarsutkrävande och effektivt beslutsfattande.

Det är också genom att arbeta med den egna organisationen som vi kan göra Folkpartiet till ett öppnare parti. I dagens samhälle är ett politiskt parti bara ett forum av många tänkbara för de engagerade samhällsmedborgare som vill göra sin röst hörd. Också inom intresseorganisationer, tankeklubbar, enfrågegrupper, mer eller mindre lösa nätverk samt inte minst de sociala nätverken på Internet förekommer en intensiv politisk debatt som vi, som liberalt parti, har ett ansvar för att öppna oss för. Många politiskt intresserade medborgare väljer också att helt avstå från att organisera sig utan bidrar till debatten som enskilda personer. Också detta måste vi ta hänsyn till.

Folkpartiet liberalerna har under de senaste åren gjort flera satsningar för att öka öppenheten, förbättra interdemokratin och utnyttja de nya kommunikationsformerna. Partirådet har fått beslutande makt och sammankallas oftare. Flera av de samråd o.dyl. som har genomförts på senare tid har varit öppna för alla, och intresset från allmänheten har också varit mycket stort när det gäller att lämna synpunkter. Inför Europavalet 2009 lanserades en ny kampanjwebb som gett viktiga erfarenheter. Folkpartiet har en allt starkare närvaro på Facebook, Youtube m.m. Enskilda folkpartiavdelningar och folkpartister går före med att använda bloggar, wiki-funktioner m.m. inte bara i dialogsyfte, utan också för att formulera konkret politik.

Allt detta ger viktiga erfarenheter som Folkpartiet kommer att ha nytta av i det fortsatta förändringsarbetet. Partistyrelsen är övertygad om att de nya kommunikationsformerna kommer att betyda mycket för ökad öppenhet och interdemokrati.

Förnyelsearbete

Internetstrategier

Motionerna M1 yrkande 4 och 6 samt M2-M3

I motion M1 föreslås olika reformer för att bygga Folkpartiets organisation kring Internet. Motionärerna anser att Folkpartiets förnyelsearbete har stannat av. Många förslag som förts fram har aldrig genomförts. Att bättre utnyttja dagens kommunikationsteknik skulle ge medlemmarna större möjligheter att engagera sig. I yrkande 4 föreslås att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en form för hur förarbetet till nästa partiprogram (programgrupper, motionsförfarande m.m.) kan genomföras med en öppen metod på Internet. Yrkande 6 går ut på att Folkpartiets stadgar ska publiceras på nätet.

Motion M2 föreslår att Folkpartiet skaffar en tydlig strategi för hur IT och Internet ska användas, både Internet och externt, med mål, vision och konkret genomförandeplan. Motionärerna räknar upp en rad kommunikationsverktyg som de menar att Folkpartiet borde använda i högre grad. Det är viktigt att strategin beskriver nya arbetssätt, visar på behov av kompetensinvesteringar och ger tydliga prioriteringar.

Motion M3 föreslår att besökare på Folkpartiets webbsidor ska kunna ge kommentarer samt att partistyrelsen ska ta fram riktlinjer för moderering av sådana kommentarer. Behovet av detta, menar motionären, kommer av den tekniska utvecklingen och förändrade förväntningar på mer dubbelriktad kommunikation via nätet.

Partistyrelsen delar i stort motionärernas synpunkter på behovet av förnyelse och utveckling. Det är ingen som ifrågasätter att behovet är stort. Det dagliga arbetet förflyter visserligen i stort sett utan problem i de allra flesta kommunföreningar, men Folkpartiet har även på senare år tappat medlemmar. På flera orter har vi problem att rekrytera förtroendevalda och bedriva ett meningsfullt föreningsarbete utöver det som "måste göras" för att fullmäktigegruppen ska ta ställning till ärendena på nästa veckas dagordning.

Medlemmarna utför ett för Folkpartiet och för den representativa demokratin mycket viktigt arbete. Men det är sällan våra medlemmar och förtroendevalda får ett tack för sina insatser. Utgångspunkten för Folkpartiets förnyelsearbete måste vara att partiet har stabila och öppna arbetsformer som gör det attraktivt att bidra i liberalt samhällsarbete. Det handlar både om det politiska utvecklingsarbetet i stort och om det arbete som måste utföras varje dag inom partiarbetet.

Folkpartiets organisation är inget självändamål utan måste självklart vara föremål för ständig förnyelse, men samtidigt måste förändringsarbetet ta hänsyn till att förnyelse tar tid. En del av de åtgärder som de olika arbetsgrupperna föreslagit har i själva verket genomförts. Ett exempel på detta är att ett antal partisamråd i viktiga politiska frågor har hållits, helt i enlighet med utvecklingsförslagen. I stället för att enbart följa stadgarna och sammankalla partirådet de år då landsmöte inte hålls, har partistyrelsen dessutom valt att inkalla det oftare.

Förnyelsearbetet har i år drivits vidare med en ny form för motioner, som förhoppningsvis kommer att kunna utvecklas vidare. Nya former för större delaktighet i programskrivande kommer också att testas framöver. Sedan senaste landsmötet har flera samråd genomförts där många medlemmar och icke-medlemmar fått möjlighet att påverka politikens innehåll.

Vi håller på att ta fram en IT-strategi där vi funderar på vilka sociala medier vi ska vara närvarande i, och varför. Strategin handlar också om hur vi ska öka möjligheten till politisk verksamhet via Internet.

Partistyrelsen kommer att fortsätta utvecklingsarbetet. Vi vann nya erfarenheter av sociala medier under Europaparlamentsvalrörelsen 2009. Dessa lärdomar kommer vi att ta med oss i förberedelserna för valet 2010. Målet är att då förnya Folkpartiet.se med nya funktioner. Bland annat måste vi ställa krav på högre interaktivitet än den nuvarande plattformen medger.

Avseende yrkande 6 vill partistyrelsen framhålla att partistadgarna redan finns publicerade på Folkpartiets webbplats.

Med detta vill partistyrelsen föreslå att **motion M2 bifalls samt att motion M1 yrkande 4 och 6 och motion M3 anses besvarade**.

Medlemsomröstningar och val via Internet

Motionerna M1 yrkande 2-3

I motion **M1 yrkande 2** föreslås att partiledaren ska väljas via en medlemsomröstning på nätet. I **yrkande 3** föreslås vidare att ett liknande förfarande ska användas för att ta fram listan inför Europaparlamentsvalet 2014.

Några av Folkpartiets systerpartier, till exempel brittiska Liberaldemokraterna, väljer partiledare via allmänna medlemsomröstningar. Där är dock partiledarrollen lite annorlunda än i Sverige och kanske mer kan liknas vid en motsvarighet till vår partisekreterare. Partiledaren som agerar i parlamentet, väljs uteslutande av partigruppen i underhuset. Ett sådant system ger andra förutsättningar.

Förslaget att utse partiledaren genom en allmän medlemsomröstning kan innebära vissa fördelar – det skulle kunna öka engagemang och delaktighet för partiets medlemmar samtidigt som det kunde skapa en debatt om vilka politiska och organisatoriska mål partiledaren vill se och därmed ge den valda kandidaten starkare mandat för att genomföra dessa.

Men förslaget kan också medföra vissa nackdelar. I dag är det Folkpartiets landsmöte som tillsätter såväl partiledare som övriga partistyrelsen och också utkräver ansvar. Det skulle bli problematiskt att blanda system för val. Kan ett landsmöte – med en annan sammansättning bland ombuden än medlemskåren i stort – avsätta en partiledare som valts i en allmän medlemsomröstning? Om svaret är ja, riskerar vi att få oklarheter och, i praktiken, två parallella metoder för partiledarval. Om svaret är nej, riskerar vi att landsmötet tappar sin auktoritet som Folkpartiets högsta beslutande organ när partiledaren blir ”örörbar”. Ingenting utvecklingen vore önskvärd.

Partistyrelsen menar att detta är fråga om ett vägval, där bägge modellerna har både bra och dåliga sidor. Fördelarna med en representativ interndemokrati överväger dock, eftersom den säkerställer att alla delar av partiet får samma grad av inflytande i proportion till sin storlek och dessutom är förhållandevis okänslig mot röstkupper o.dyl. Till detta kommer de fördelar som ett indirekt system ger när det gäller ansvarsutkrävande och maktfördelning.

Vad gäller fastställandet av listan inför Europaparlamentsvalet infinner sig delvis liknande synpunkter på förslaget. Det system vi har i dag med ett allmänt provval bland alla medlemmar som är starkt utslagsgivande (men inte helt

bestämmande) skapar redan de fördelar som en medlemsomröstning via nätet skulle ha. Partistyrelsen framhåller att det inte alls är osannolikt att denna provalsprocess 2014 sannolikt åtminstone delvis kommer att skötas via nätet.

Men att en valberedning efter provvalet dessutom kan väga in andra faktorer tycker partistyrelsen är bra. Det händer att kandidater väljer att dra sig ur, efter att sett utfallet av provvalet. Det finns också ett flertal tidigare landsmötesbeslut om varvade listor som innebär behov av att jämka ordningen mellan kandidater i vissa fall.

Partistyrelsen föreslår med detta att motion **M1 yrkande 2 avslås samt att yrkande 3 anses besvarat**.

Ett Internetbaserat länsförbund

Motion M1 yrkande 1 och 5 samt M4

I motion **M1 yrkande 1** föreslås att §§ 2 och 3 i partiets stadgar kompletteras med möjligheten att vara med i ett ”länsförbund på nätet”. Någon som motionären framhåller föreslogs av utvecklingsgruppen 2003. **Yrkande 5** i samma motion behandlar de sakpolitiska nätverken och hur arbetet kan organiseras på nätet.

Också motionären bakom motion **M4** tar upp frågan om medlemskap i ett länsförbund på nätet. Motionären vill ge partistyrelsen i uppdrag att skapa detta länsförbund, samt lämna i sitt andra och tredje yrkande preciserade förslag till stadgeändringar i §§ 2 och 3. Den första meningen i § 2 föreslås lyda: ”Folkpartiet liberalernas medlemmar är sammanslutna i föreningar på lokal nivå och/eller i nätverk”. § 3 föreslås kompletteras med: ”Nätverken ingår i länsförbundet på nätet. Det är upp till varje medlem att avgöra var han/hon ska vara medlem och därmed vara ombudsgrundande till landsmötet. Ingen medlem kan vara ombudsgrundande på mer än ett ställe.”

Vid utgången av 2008 fanns sammanlagt 129 medlemmar som inte ingick i någon kommunförening, varav 48 direktanslutna till riksorganisationen. Det är alltså väsentligt mindre än även de minsta länsförbunden. Den första frågan som måste ställas när det gäller ett Internetbaserat länsförbund är därför: Är det sannolikt att det skulle kunna samla tillräckligt många medlemmar för att kunna fungera? Partistyrelsen gör för närvarande bedömningen att så troligen inte skulle bli fallet.

När möjligheten att direktansluta sig till ett länsförbund eller till riksorganisationen infördes spekulerades det i om detta skulle bli vanligt eller ej. Det visade sig vara en möjlighet som används ytterst sparsamt. I och med ändringen av normalstadgarna 2008 gavs länsförbunden möjlighet att ta upp Internetbaserade (och andra icke geografiskt avgränsade) organisationer som lokala föreningar. Såvitt partistyrelsen känner till har denna möjlighet hittills inte kommit till användning i något enda fall.

Folkpartiet liberalerna existerar inte för sin egen skull, utan för att – med partistadgarnas ord – ”samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete”. I partistadgarna framhålls också partiets uppgift att ”verka för val av personer med liberal åskådning till politiska förtroendepuppdrag”. Eftersom de allmänna valen till kommun, lands-ting/regioner, riksdag och Europaparlamentet bygger på geografiskt indelade valkretsar är det naturligt att Folkpartiets egen organisation i huvudsak bygger på denna indelning.

Partistyrelsen vill inte utesluta möjligheten att i framtiden

öppna för Internetbaserade länsförbund, men anser inte att det finns förutsättningar för detta i nuläget eftersom inte ens möjligheten till Internetbaserade lokala föreningar hittills visat sig vara ett attraktivt sätt för partimedlemmar att organisera sig. Saken kan komma i ett annat läge längre fram, men partistyrelsen vill understryka att en förutsättning är att det då finns tillräckligt många medlemmar som är beredd att ansluta sig till det nya länsförbundet. Ett Internetbaserat länsförbund utan tillräcklig medlemskår skulle inte få den stadga som medlemmarna och omvärlden har rätt att förvänta sig.

Både motioner M4 och M1 yrkande 5 berör dock även en annan fråga, nämligen de sakpolitiska nätverken. De sakpolitiska nätverk som provats vid olika tidpunkter, till följd av förnyelsegruppens initiativ, har för det mesta visat sig vara kortlivade. Några få lever vidare framför allt som nyhetsbrev kring ledande företrädare.

Ett par större nätverk med betydligt större stabilitet har dock funnits under längre tid i Folkpartiet, till exempel Kristna liberaler och Gröna liberaler. Dessa har framgångsrikt kombinerat både Internetbaserade aktiviteter med mer traditionellt medlemskap. Ett annat lyckat exempel av nyare datum är t.ex. nätverket Felira som byggdes upp av Birgitta Ohlsson.

Partistyrelsen ser problem med att alltför aktivt börja styra över de existerande nätverken. De tidigare erfarenheterna av att partistyrelsen försöker stimulera fram verksamhet är inte goda. För att vara långsiktigt uthålliga bör nätverken växa fram underifrån och knytas till frågor eller personer som väcker engagemang.

Med detta anser partistyrelsen att **motion M1, yrkande 1 och 5 anses besvarade och att motion M4 avslås.**

Medlemskap

Motionerna M5–M9 och M11 samt M12 yrkande 2

Ett antal motioner behandlar frågor som berör medlemskap i Folkpartiet, rutiner för betalningar, fakturering av medlemsavgifter från riksorganisationen och andra näraliggande frågor som partistyrelsen väljer att behandla i ett sammanhang.

Medlemstalet i alla de etablerade politiska partierna sjunker. Som författaren till motion M5 tydligt visar har Folkpartiet på en generation tappat nästan 26 000 medlemmar.

Stora delar av detta medlemstapp har orsaker som Folkpartiet inte råder över – allmänna trender i samhället, synen på politik och medlemskap i de etablerade partierna. Men det finns en rad andra omständigheter som vi själva kan påverka.

I alla demokratiska länder byggs någon form av partiväsande upp. I Sverige har det, genom den relativt sett långa historien som demokratiskt stabilt land, inneburit att partierna som organisationer fått en ovanligt stark ställning. Det betyder att den sjunkande medlemstrenden i sig är allvarlig.

En undersökning som följde upp en medlemsvärningskampanj för några år sedan visade att drygt 60 procent av alla som hör av sig till Folkpartiet med ett intresse för vår politik och eventuellt medlemskap, aldrig får någon återkoppling eller får svar så sent att intresset för länge sedan hunnit försvinna.

Motion M6 föreslår att det ska bli enklare att betala medlemsavgift till Folkpartiet eller skänka pengar genom kortbetalningar via hemsidan. Motionären påpekar att den som vill bli medlem möts av ett formulär för att lämna personuppgif-

ter, men kan inte omedelbart bli medlem utan måste vänta på att någon ska skicka ut ett inbetalningskort. I stället borde finnas en möjlighet att betala medlemsavgiften direkt genom de vanligaste korten eller genom sin Internetbank och också att donera pengar på samma sätt.

Författaren till motion M5 menar att nuvarande former för medlemskap, med krav på att medlemsavgift ska betalas för att den enskilde ska få tillgång både till information och inflytande, i grunden är riktig men vill uppdraga åt partistyrelsen att öppna för andra former av ”sympatisörskap” som inte behöver bygga på medlemskap.

I **motion M7** föreslås att Folkpartiet ska införa en nivå av medlemskap för dem som inte vill engagera sig i de olika politiska föreningarna men ändå stöttar den liberala ideologin, samt att vi aktivt ska ta tillvara möjligheten att utnyttja denna grupp för opinionsbildning. Motionären lämnar också konkreta förslag på en rad åtgärder som han menar bör vidtas i den riktningen, t.ex. införande av en nivå av passivt medlemskap som ”FP-supporter” eller liknande.

I **motion M8** föreslås att medlemskapet uppvärderas genom införandet av medlemskort, som tydligt visar medlemskapet. Medlemskort är numera billiga att tillverka och distribuera och utgör en påminnelse om banden mellan organisationen och individen, påpekar motionären.

Partistyrelsen instämmer i resonemangen om att det måste bli enklare att bli medlem i Folkpartiet men samtidigt att sympatin för våra åsikter också måste kunna ta sig andra uttryck än ett medlemskap. I sammanhanget kan påpekas att mycket av det motionärerna beskriver, faktiskt redan görs. Alla partiets ministrar har nyhetsbrev vars prenumeranter utgör en viktig bas för opinionsbildning, där partimedlemskap varken avkrävs eller efterfrågas. Experiment med sakpolitiska nätverk med mera har gjorts, som berörts tidigare i partistyrelsen svar på motioner om förnyelsearbetet.

En viktig sak, som författaren till motion M5 framhåller, är att varje form av sympatisörregistrering måste bygga på respekt för den enskildes integritet. Det är alltså inte någon universallösning att öppna upp för fler kontaktmöjligheter, nyhetsbrevsprenumerationer och liknande – och sedan förutsätta att detta under en valrörelse ska vara lojala kampanjarbetare. Det kan ge rakt motsatt effekt och stöta bort människor.

Men det är ändå viktigt att fortsätta att utveckla partiets kontaktytor på olika sätt. När det finns flera olika sätt att möta Folkpartiet – genom enskilda företrädares bloggar, nyhetsbrev med mera – och möjlighet att engagera sig i programarbete, ge synpunkter på förslag och möjligheter till dialog med våra ledande företrädare minskar förhoppningsvis även motståndet mot att ta det sista steget att bli medlem.

Socialdemokraterna som under mycket påkostade former lanserat möjligheten att ”bli supporter” genom annonskampanjer i kollektivtrafik och tidningar, har fått mycket klen utdelning för detta. Det är viktigt att en sådan här möjlighet inte genomförs enbart för att behovet finns inom organisationen – det måste också innebära en väsentlig förändring av våra attityder och vårt förhållningssätt.

Vi behöver visa en öppnare attityd och välkomna människors idéer och engagemang oftare och tydligare än i dag. Människor kan ha goda idéer – eller för den delen värdefull kritik om brister i våra förslag – som vi bör lyssna till även om de inte är medlemmar. Men det är genom medlemskapet som den enskilde också, ytterst, får inflytande över besluten.

Även här kan etablerandet av Internetbaserade länsförbund få något av den effekten att frikoppla medlemskapet från det dagliga lokalpolitiska arbetet – som visserligen är utomordentligt viktigt för Folkpartiet men som inte alla har intresse av – och öppna nya former för engagemang.

En del i och för sig billiga så kallade "give aways" som pins och medlemskort kan vara bra för att visa att medlemskapet betyder något. Partistyrelsen ska ta till sig förslagen om detta.

Men en del av de knivigare problemen för att förenkla förfarandet att bli medlem, bottnar i vår organisationsstruktur. Möjligheten att snabbt och enkelt lösa medlemskap, hämmas av att medlemskapet i första hand har betytt medlemskap i en lokal förening.

Lokalföreningen har varit och är den mest grundläggande organisationsnivån i Folkpartiet. Alla lokala föreningar har den stadgeenliga rätten att ta ut egna medlemsavgifter, vilket betyder att det finns många olika avgiftsnivåer för ett medlemskap. Det innebär också att det är i lokalföreningen som det huvudsakliga ansvaret för att följa upp när medlemmarnas avgifter förfaller till betalning för ett nytt år och att skicka påminnelser med mera.

I flera länsförbund ingår detta i de tjänster som föreningarna kan köpa av kansliet. Det ger större möjligheter till samordning och rationell hantering samtidigt som det avlastar föreningarna en tung administrativ börda som många saknar resurser att klara på egen hand.

Men det decentraliserade medlemskapet innebär också att det är svårt för riksorganisationen att administrera inbetalning av medlemsavgifter. Detta har hittills motiverat att partistyrelsen ställt sig skeptisk till förslag om centraliserad medlemshantering.

Men det finns i dag allt starkare skäl att lyssna på argumenten i bland annat motion **M9**. Motionärerna vill att landsmötet uppdrar åt partistyrelsen att verka för att riksorganisationen övertar huvudansvaret för inkassering av partiets medlemsavgifter. De menar bland annat att andra organisationer som genomfört liknande projekt har gjort stora vinster i effektivitet och ökad kvalitet på informationen i medlemsregistret.

Motion **M11** argumenterar för att rabatten för medlemmar i LUF ska avskaffas, bland annat av sekretesskäl. Motion **M12 yrkande 2** går ut på att partistyrelsen ska ta fram riktlinjer för alternativa inkomstkällor till lokalföreningarna, något som i hög grad berör diskussionen om medlemsavgifter.

Även om partistyrelsen inte vill gå så långt som en centralisering av medlemsregistreringen kan vi konstatera att det huvudsakliga arbetet med administrationen av inbetalningar i dag i många fall utförs av länsförbunden och inte de enskilda föreningarna. Det är en utveckling som vi kan driva ännu några steg vidare. Partistyrelsen bör därför få i uppdrag att se över rutinerna för medlemshantering i syfte att göra det enklare och snabbare för nya medlemmar att ansluta sig och befintliga medlemmar att förnya sitt medlemskap. Exempelvis vore det bra för alla nivåer i partiet – såväl lokalförening som länsförbund och partiet som helhet – om det blev lätt och smidigt att ansluta sig via sms eller via en betaltjänst på Folkpartiets webbplats. Eventuellt kan medlemsavgiften för nya medlemmar till lokalföreningen i så fall överföras i efterhand, eller helt enkelt anstå till år två då den läggs på fakturan för förnyat medlemskap. I längden torde den ökade medlemstillströmningen kunna mer än väga upp den inledande förlusten.

Detta skulle göra det möjligt att genomföra förenklingsåtgärder som föreslås i motion **M6**, med kortbetalningar och autogiro. Partistyrelsen bör också undersöka möjligheten att för dem som så önskar övergå till stående månadsvisa betalningar om t.ex. 100 eller 200 kronor, som många organisationer infört, och låta detta innebära såväl medlemskap som stöd till valfond eller liknande.

Däremot anser partistyrelsen att möjligheten till rabatt för medlemmar i LUF ska kvarstå. Risken för sekretessingrepp som motionären bakom motion **M11** ser, är i realiteten obefintlig då riksorganisationen helt enkelt valt att inte utföra någon kontroll. Vi anser att det vore en onödig administrativ åtgärd utan litar på dem som säger sig vara medlemmar och uppfyller ålderskriterierna för medlemskap i ungdomsförbundet.

Partistyrelsen vill i dag inte binda sig för den ena eller andra praktiska lösningen. Det rimliga är att sådana ställningstaganden görs senare, när vi vet mer om administrativa och ekonomiska aspekter. Partistyrelsen vill också understryka att alla förändringar av medlemsavgiftshandlingen kräver en fördjupad dialog med länsförbunden innan några beslut fattas.

Även om vi inte vet exakt hur ett nytt medlemshanteringsystem ska utformas ligger det i hela partiets intresse att inte processen försenas i onödan. Partistyrelsen föreslår därför redan att stadgarna ändras så att partistyrelsens övergripande ansvar för ett fungerande medlemshanteringsystem klargörs. Beslut om medlemshanteringsystem förutsätter att partistyrelsen inhämtar länsförbundens synpunkter på förhand, precis som i dag gäller för normalstadgar.

Partistyrelsen föreslår därför att **tre nya meningar tillförs i slutet av 2 § 2 st. i partistadgarna: "Partistyrelsen fattar beslut om den övergripande utformningen av partiets system för hantering av medlemsavgifter. Inför sådana beslut ska partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter. Partistyrelsen fattar även beslut om avgift för nya medlemmar som ansluter sig via riksorganisationen."**

Med detta vill partistyrelsen också föreslå landsmötet att **anse motionerna M5, M6, M7, M8, M9 och M12 yrkande 2 besvarade samt att avslå motion M11.**

Köp av tjänster inom partiorganisationen

Motionerna M10 och M12 yrkande 1

I motion **M12 yrkande 1** och i delvis i motion **M10** berörs överföringar av medel – helt eller delvis beroende på köp av tjänster – inom partiorganisationen. Denna fråga har under de senaste åren också väckts från flera andra håll, varför partistyrelsen finner det motiverat att beröra den särskilt. Det påverkar också i högsta grad den tidigare frågan om lokalföreningarnas och länsförbundens ekonomi.

Riksdagens konstitutionsutskott tillsatte under 2007 en särskild utredare för att analysera frågan om hur partistöd disponeras internt inom partierna. Utredaren konstaterade bland annat att det i stort sett saknas tydliga lagar och regler kring detta, samtidigt som det finns få prejudikat att följa, och att variationen mellan och även inom partierna var stor.

Utredningen kommer fram till att det är lagligt att överföra medel från en lokal partiorganisation (kommunalt eller landstingskommunalt partistöd) till en regional eller nationell organisation så länge det motsvaras av tjänster och varor

som levereras till stöd för det lokala partiarbetet (partistödets syfte).

Regeln i Folkpartiet är att förhandla om stödets storlek, mellan länsförbund och kommunföreningar, baserat på de tjänster som länsförbundet erbjuder kommunföreningarna. Det finns olika upplägg med schabloner, avgifter baserade på självkostnadsprincipen osv. Även riksorganisationen säljer i dag varor och tjänster (bland annat utbildningar och valmaterial) till lokalaföreningarna.

Partistyrelsen konstaterar alltså att vi inte löper någon risk att bryta mot lagen. Det finns, av utredningen att döma, ingen anledning att detaljstyra hur avtalen läggs upp. Men en rekommendation som landsmötet skulle kunna göra för att förtydliga förhållandet mellan lokalaförening och länsförbund, är att det bör finnas en skriftlig överenskommelse som underlag för transaktioner av lokalt partistöd som också preciserar vilka tjänster som utgör motprestationen.

Det vore dock fel väg att gå, och med största sannolikhet i strid med lagen, för riksorganisationen att fakturera kommunföreningarna en procentsats av partistödet mot möjlighet att behålla en större andel av medlemsavgifterna. Att ta ut detta som ett slags intern ”skatt” för driften av riksorganisationens verksamhet, skulle i allt för liten grad vara kopplat till värdet av de varor och tjänster som lokalaföreningarna får för pengarna. Motion **M10 bör med detta avslås av landsmötet.**

Motion M12 yrkande 1 tar upp de avgifter som på vissa håll tas ut av enskilda förtroendevalda. Partistyrelsen menar att denna fråga måste lösas på lokal nivå och i samförstånd. Ett landsmötesbeslut skulle riskera att bli ett allvarligt ingrepp i vissa lokal- och kommunföreningars ekonomi. Om avgiften upplevs betungande – särskilt i fråga om låga arvoden – tycks det rimligt att justera den alternativt att se över om avgiften överhuvudtaget borde finnas. Även här kan det vara viktigt att tydligt redovisa vilka motprestationer som kansliet utför för pengarna. Men någon mer rekommendation än så kan inte partistyrelsen ge sig in på. Med det anser partistyrelsen att **motion M12 yrkande 1 bör avslås.**

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

1. **att** motion M2 bifalls
2. **att** motion M1 yrkande 4 anses besvarat
3. **att** motion M1 yrkande 6 anses besvarat
4. **att** motion M3 anses besvarad
5. **att** motion M1 yrkande 2 avslås
6. **att** motion M1 yrkande 3 anses besvarat
7. **att** motion M1 yrkande 1 anses besvarat
8. **att** motion M1 yrkande 5 anses besvarat
9. **att** motion M4 avslås
10. **att** partistadgarna, 2 § 2 stycket, tillförs tre nya meningar i slutet:
”Partistyrelsen fattar beslut om den övergripande utformningen av partiets system för hantering av medlemsavgifter. Inför sådana beslut ska partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter. Partistyrelsen fattar även beslut om avgift för nya medlemmar som ansluter sig via riksorganisationen.”

11. **att** motion M5 anses besvarad
12. **att** motion M6 anses besvarad
13. **att** motion M7 anses besvarad
14. **att** motion M8 anses besvarad
15. **att** motion M12 yrkande 2 anses besvarat
16. **att** motion M9 anses besvarad
17. **att** motion M11 avslås
18. **att** landsmötet uttalar att det bör finnas en skriftlig överenskommelse mellan lokal-/kommunförening och länsförbund, som preciserar vilka tjänster länsförbundet erbjuder föreningen, som underlag för transaktioner av lokalt partistöd
19. **att** motion M10 avslås
20. **att** motion M12 yrkande 1 avslås

Allmänna organisationsfrågor

Landsmötesformer och interndemokrati

Motionerna M13–M21

I motion **M13** yrkas att begränsningen av motionernas längd, som fanns till detta landsmöte, slopas. Till stöd för detta, framförs bland annat uppfattningen att debatten tenderar att bli allt ytligare och budskapen koncentreras till några få onliners i dagens samhälle, att tid för analys och reflektioner ofta saknas.

Motionären menar vidare att problemet med långa motioner måste vara marginellt, då 90 procent av dem håller sig under den stipulerade längden, och att det är svårt att se något viktigare än att prioritera interndemokrati.

Motion **M14** föreslår i första yrkandet att medlemmar som inte är ombud ska få samma talartider som medlemmar, när deras motioner behandlas. I andra yrkandet preciseras att detta, om motionärerna är flera till antalet, endast ska gälla en utsedd talesperson alternativt det första namnet av under-tecknarna.

Partistyrelsen kan i mångt och mycket instämma i alla dessa resonemang. I en perfekt värld vore vi inte heller begränsade till ett par dagars landsmöte, utan kunde låta debatterna ta tid tills alla röster hade hörts så många gånger som var och en önskade. Men tid och resurser för såväl partistyrelsens behandling av inkomna motioner som för landsmötesförhandlingarna är begränsade.

Till årets landsmöte har det inkommit sammanlagt cirka 585 motioner. Det är rekord – och det är glädjande att fler och fler medlemmar utnyttjar möjligheten att delta i debatten. Kostnaden för motionshantering ökar dock kraftigt om motioner kommer in i pappersform.

Många medlemmar är redan upprörda över att landsmötet de senaste åren har behövt sammanträda hela natten och bland annat krävt regler mot att beslut fattas sent på natten med ett fåtal ombud närvarande. Tiden under landsmötet är mycket knapp och medger inte en lång debatt i varje fråga.

Folkpartiet är det parti som i dag har de generösaste reglerna för interndemokratin. Vi medger inte bara alla medlemmar motionsrätt, alla medlemmar oavsett om de är ombud eller ej har rätt att yttra sig och komma med förslag i debat-

terna på landsmötet. Partistyrelsen vill slå vakt om denna unika öppenhet – men det största problemet i dag är belastningen som det ger på vår organisation. Ska vi kunna fortsätta med det, måste också arbetsbelastningen och resursåtgången begränsas.

Att avstå från att försöka pröva nya former, är inte heller någon möjlighet. I slutet av motionstiden 2007 överskred e-posttrafiken kapacitetstaket på vårt intranät, Nubbs. Följden av det blev att motioner försvann och fick eftersökas, vilket krävde ytterligare personalinsatser. Det samma skulle ha med största sannolikhet ha hänt också i år, med tanke på att antalet motioner ökat ännu mer.

Genom att partistyrelsen utökat antalet partiråd och antalet samråd som genomförts, i enlighet med förslag från tidigare landsmöten, har också antalet möjligheter till debatt utöver ordinarie landsmöten ökat. Genom att då fokusera kring ett program i en sakfråga fyller de rollen av fördjupad debatt bättre än landsmötena.

I år prövades ett system för hantering av motioner via nätet. Detta gav viktiga erfarenheter – men är ingalunda slutligt. Gränsen på 4 000 tecken kan i efterhand sägas ha varit lite för kort. Men även i framtiden kommer det med all sannolikhet att vara aktuellt att ha en tydlig gräns för att ge alla medlemmar någorlunda tydliga och rättvisa villkor. Trots att inte alla motionärer höll sig till reglerna, och en del skickade in dokument via e-post, överskred längd etc. så har alla inkomna motioner behandlats även i år. Det är givetvis alltid målsättningen – men reglerna krävs för att vi i längden ska kunna hantera den stora och ökande motionsskörden år från år.

I nästa version, till landsmötet 2011, hoppas partistyrelsen att vi ska kunna ta ytterligare steg för att förenkla och förbättra. Större möjligheter för olika motionärer att se varandras utkast, och för t.ex. medundertecknare att föreslå ändringar under tiden, för andra att hitta redan inlämnade motioner som är möjliga att underteckna, stöd med formuleringar och liknande under processen. Det kräver dock ett längre utvecklingsarbete för att kunna sjösättas.

Partistyrelsen **föreslår att landsmötet uttalar** att arbetet med att förbättra interdemokratien, genom att bland annat utveckla och effektivisera motionsprocessen, samt skapa utrymme för debatt, ska fortsätta och att landsmötet därmed **anser motionerna M13 och M14 besvarade**.

Motion **M15** föreslår en rad smärre förändringar av landsmötesrutinerna, som motionären anser skulle vara förbättringar. Det första yrkandet i motionen handlar om att partistyrelsens yttranden ska placeras i direkt anslutning till respektive landsmötesmotion. Motionens andra yrkande vill att utskottens yrkanden ska referera till motionernas beteckning, i stället för som tidigare till partistyrelseyttranden. Det tredje förslaget är att handlingarna ska finnas tillgängliga på Folkpartiets hemsida senast fem veckor före landsmötet. Slutligen föreslår motionären att utskottens yrkanden ska vara tillgängliga för ombud och andra närvarande så fort det är praktiskt möjligt.

Motion **M16** vill ge partistyrelsen i uppdrag att koordinera tider för årsmöten, motionstider med mera och eventuellt stadgereglera dessa, så att fler motioner från enskilda medlemmar ska kunna förankras på förenings- och länsförbundsårsmöten.

De former som omger landsmötet, regleras antingen genom stadgarna eller genom beslut i partistyrelsen. När

själva landsmötet sammanträder, antas en förhandlingsordning som närmare reglerar villkoren för debatter och beslut. Men en lång rad praktiska omständigheter, av den typ som de båda motionerna nämner, är inte reglerade utan baserade på erfarenhet och praxis. Där förekommer också ständiga försök att utveckla och förbättra dessa rutiner, så att kommande landsmöten ska flyta enklare och smidigare.

Ett exempel på detta är att vi i och med de två senaste partiråden (2008 och 2009) har avskaffat traditionella listor med utskottsyrkanden. (Formella protokoll försvann efter landsmötet 2001, sedan dess har utskottens yttranden förenklats mer och mer för varje landsmöte.) I stället görs en uppställning över alla förekommande yrkanden – motioner, programförslag, partistyrelsens och utskottens yttranden – i spalter som gör det lättare att följa. Detta gör att motion M15 yrkande 2 nog får anses överspelat.

När det gäller att färdigställa dessa i god tid före debatterna, är det svårare att råda över. Där finns faktorer som t.ex. tryckkapacitet och annat som är begränsade. Den nya uppställningen innebär dock mindre arbete för sekreterarna, och det torde göra det lättare att i framtiden hinna med arbetet och därför också kunna trycka och distribuera dem.

Likåsom anser partistyrelsen att den form som partistyrelsens yttranden numera antar – där ett antal motioner eller andra förslag grupperas ihop på ett sätt som styr över landsmötets ”debattblock” – fungerar väl. Det ger möjlighet att besvara motioner som berör samma eller likartade frågor i ett svep, på ett mer nyanserat och resonerande sätt än som skulle bli fallet om svaren behandlade motionerna en och en.

Partistyrelsen gör i dag vad som går för att såväl yttranden ska färdigställas i god tid före landsmötet, liksom att dessa ska finnas tillgängliga på hemsidan. Stadgarna kräver att dessa skickas ut till ombud senast fem veckor före landsmötet.

Folkpartiet har en tradition av att hålla landsmöte på hösten. Inget hindrar länsförbund eller lokala föreningar från att kalla till medlemsmöten el.dyl. för att uppmuntra till debatt och motionskrivande inför ett landsmöte. Detta gäller oavsett vilken tid på året som landsmötet infaller. Partistyrelsen föreslår därmed att **motionerna M15 och M16 anses besvarade**.

Motion **M17** föreslår att landsmötet ska anta en policy att riksdagsledamöter endast i undantagsfall bör väljas som länsförbundsordförande. I stället vill motionären se yngre krafter som i framtiden kan tänka sig att driva politik på regional- eller riksnivå. I motion **M18** yrkar motionären på att i stadgarna införa en begränsning som innebär att högst hälften av de av valberedningen föreslagna kandidaterna till partistyrelsen får vara heltidspolitiker. I ett andra yrkande, föreslås en liknande stadgereglering av ledamöterna i arbetsgrupper som tillsätts av partistyrelsen.

Motion **M19** vill också införa begränsningar, bland annat att ingen ska kunna väljas för förtroendeuppdrag av heltidskaraktär för längre tid än tre mandatperioder, att den enskilde efter den tiden inte ska vara valbar igen förrän efter lika lång tid som uppdraget innehades, samt slutligen att dessa bestämmelser inte ska gälla retroaktivt. Motion **M20** vill att landsmötet antar policyn att inte mer än fyra personer från samma postadress ska väljas in i partistyrelsen.

Det som förenar dessa motioner är önskan om att på något sätt införa vägledande begränsningar i den fria nominerings- och valmöjligheten. För vart och ett av förslagen kan anföras

principargument – spridning av uppdrag, mångfald, rotation och behovet av nya krafter och så vidare.

Nackdelen är dock, menar partistyrelsen, att sådana regler i slutänden riskerar att vara större hinder än de problem de är satta att lösa. De principer som ligger bakom Folkpartiets stadgar och praxis i dag, är att nomineringsrätten ska vara helt fri, alla medlemmar (i respektive del av organisationen) är valbara till varje uppdrag. En valberedning som ska ta hänsyn till olika faktorer – så som mångfald i kön, ålder, etnicitet, erfarenhet med mera – lämnar ett förslag som försöker kombinera de mest lämpliga kandidaterna med respektive uppdrag. Detta löser inte alltid alla problem och målkonflikter som kan uppstå, men det har många fördelar som metod jämfört med begränsningar som tar fasta på enskildheter.

Det övergripande problemet – särskilt märkbart i många mindre lokalföreningar – är att medlemsunderlaget krymper och ett fåtal medlemmar är beredda att lägga ned tid och energi på att ta ideella styrelseuppdrag. Samtidigt växer i många fall de förväntningar som finns på dem som antar uppgifterna.

I motsats till motionären anser partistyrelsen att det är en styrka för Folkpartiet att de ledande förtroendevalda åtar sig uppdrag i det interna partiarbetet. Det är ett sätt att uppvärdera partiarbetet och se till att de som är ansvariga inför väljarna också är de som tar ansvar för partiets interna, medlemsstyrda arbete. Under 2008 var det åtta riksdagsledamöter som dessutom var länsförbundsordförande. Partistyrelsen menar snarast att om något borde den siffran öka.

Motionärerna har naturligtvis all rätt att tycka att det är olyckligt att partistyrelsen i så hög grad består av personer som har politiska uppdrag för Folkpartiet, men samtidigt är detta personer som fått sina uppdrag av medlemmarna just på grund av politisk kompetens. Det finns en logik i att många av dem som är ledande i att utforma vår politik, i riksdagsgruppen, i landsting och kommuner, har en plats i partistyrelsen.

Partistyrelsen vill med detta **yrka avslag till motionerna M17, M18, M19 och M20.**

Motion **M21** vill ersätta provvalsystemet där deltagarna kan sätta ett eller två för ett antal kandidater, i ett viktat röstsystem. I stället vill motionären se ett system där medlemmarna fick rangordna kandidater löpande.

Det finns i dag olika provvalsystem som används av olika länsförbund och kommunföreningar. Det exakta systemet är inte stadgereglerat, så landsmötet kan inte fatta några bindande beslut. Partistyrelsen ser inte heller något påkallat behov av att försöka normera provvalssystemen. Det är tvärtom bra att det finns olika metoder, eftersom förhållandena är olika i olika länsförbund. Det system motionären föreslår innebär också att det blir mer komplicerat att räkna, medan ett system som är viktat i två eller tre diskreta kategorier ger ett snabbräknat och lättredovisat resultat. Partistyrelsen föreslår därför att **motion M21 avslås.**

Övriga organisationsärenden

Motionerna M22–M33

Motion **M22** föreslår inrättandet av ett kvalitetsråd för att säkerställa att partiets kommunföreningar lever upp till partiets syfte och mål, följer stadgar och använder normala mötesformalia. Detta råd ska enligt motionärens förslag förutom av några ledande liberaler, bestå av minst en fristående jurist. Det ska dock inte ha aktiva folkpartipolitiker som ledamö-

ter. Motionären vill också att landsmötet ska besluta om att kvalitetsrådet ska omgärdas av formalia för att dokumentera mottagande och handläggning av frågor rörande kommunföreningarna samt att respons når till den klagande inom rimlig tid.

Partistyrelsen vill till att börja med konstatera att det alltid är beklagligt och problematiskt om enskilda medlemmar upplever att en lokalförning inte fungerar som det borde och att det finns brister i mötesteknik, formalia och konflikter uppstår. Dock har Folkpartiets riksorganisation inga möjligheter att inrätta något råd av den typ som motionären önskar. Lokalföreningarna har – även om de är delar av Folkpartiet som organisation – en stor grad av frihet som partistyrelsen inte vare sig kan eller bör inkräkta på i den grad som motionärens förslag innebär.

I den mån som riksorganisationen kan avsätta resurser för att utbilda, stödja föreningar eller lösa konflikter så görs naturligtvis detta. Men det handlar framför allt om utbildningsinsatser, där partiet under senare år i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan bland annat satsat på att förnya studiecirkeln ”Politik i praktiken”, som har många konkreta råd om förenings- och mötesteknik, och utveckla en nationell ledarskola. Enskilda lokalföreningar som behöver stöd i mötesteknik och hur formerna för interdemokrati ska hanteras kan också kontakta Studieförbundet Vuxenskolan för utbildning.

I frågor som etik och handlande i etiskt komplicerade situationer, kan också Folkpartiets etiska råd kontaktas för rådgivning. Det etiska rådet har inrättats för att kunna vara rådgivande i en del av de situationer som rör föreningens ledarskap och konflikter som kan uppstå kring det, men inte bistå med allmän föreningskunskap. Aktuella kontaktppgifter kan fås via Folkpartiet hemsida. Med detta vill partistyrelsen **föreslå landsmötet att avslå motion M22.**

Motion **M23** påpekar att när landsmötet hålls, är det bara ett par veckor till inledningen av FN:s viktiga klimatförhandlingar inleds i Köpenhamn. Folkpartiet bör inte bara driva miljöfrågor utan också som organisation vara ett föredöme, skriver motionären. Landsmötet bör därför ställa sig bakom att Folkpartiet antar en miljöpolicy, som bör utarbetas av partistyrelsen med särskild tonvikt på att miljöaspekter vägs in vid resor, arrangemang och inköp på alla nivåer i organisationen samt att energieffektivitet, resursminskning och sopsortering vägs in.

Partistyrelsen ser positivt på motionärens förslag. Till landsmötet 2007 lämnades ett par motioner som berörde liknande frågeställningar, bland annat motion O11 om införande av ett miljöledningssystem inom Folkpartiet och närstående organisationer, samt H20 (ett yrkande) om att ha en strikt klimatpolicy vid resor och bland annat undvika onödiga flygresor, klimatkompensera med mera. Införandet av ett miljöledningssystem bedömde partistyrelsen då som alltför betungande och detaljstyrande för Folkpartiet som organisation. Det ska i sammanhanget nämnas att landsmötets beslut i sådana här frågor är bindande enbart för riksorganisationen och förslag som involverar regional och lokal nivå kan därför endast vara rekommendationer.

Men miljöarbetet inom Folkpartiet är, som motionären understryker, viktig inte bara internt utan också för vår trovärdighet utåt sett i miljö- och klimatfrågor. Miljöpolicyen måste givetvis utformas efter riksorganisationens förutsättningar, vilket inkluderar en begränsad möjlighet att styra över sam-

verkande organisationer eller andra nivåer i den egna organisationen och kommer framför allt att omfatta arbetet med att planera, upphandla och genomföra riksorganisationens olika arrangemang. Men en miljöpolicy för riksorganisationen kan såklart fungera normerande och utgöra en hjälp- och vägledning för liknande lokala och regionala verksamheter på många sätt. Partistyrelsen anser därför att **motion M23 bör bifallas**.

I motion **M24** föreslås inrättandet av ett "Karl Staaffs demokrati- och fredspris" som varje landsmötesår skulle kunna delas ut till en förtjänt person eller organisation, samt att partistyrelsen uppdras att närmare utforma priset. Motionären menar att detta pris skulle bidra till att, vid sidan av de Karl Staaff-priser som utdelas för förtjänstfullt och långt arbete inom Folkpartiet liberalerna, uppmärksamma en viktig historisk gestalt och ett liberalt bidrag till vår historia i ett kritiskt skede.

Partistyrelsen kan instämma med motionären i att Karl Staaff både var en betydande ledargestalt för den liberala rörelsen i Sverige och gjorde bestående och stora insatser för landet. Men partistyrelsen ser två skäl mot detta förslag. Det första är att det redan finns ett pris inom organisationen, som bär Karl Staaffs namn. Det andra är att det redan finns liknande priser som vi delar ut. Till exempel instiftades ett demokratipris inom Folkpartiet i samband med att Lars Leijonborg fyllde 50 år. Detta har delats ut vid några tillfällen, bland annat till kubanska demokratiaktivister och till den nederländska politikern Ayaan Hirsi Ali. Partistyrelsen noterar att nyttan av ett sådant pris bygger på långsiktigt och uthålligt arbete med att göra det känt. Med detta föreslår partistyrelsen att **motion M24 anses besvarad**.

I motion **M25** yrkas att Folkpartiet tar fram en strategi för statsråds och riksdagsledamöters besök. Motionären framhåller vikten av att sådana besök genomförs, för att stärka de enskilda folkpartimedlemmarnas engagemang och bredda och stärka Folkpartiets lokala mediegenomslag. I motion **M26** betonas vikten av det personliga mötet och föreslås att vi vid ett liberalt riksmöte provar att avsätta tid för korta träffar mellan statsråd eller ledande tjänstemän och enskilda lokala företrädare.

Partistyrelsen kan meddela att sådana strategier finns. Riksdagskansliet har under våren 2009 provat en utvecklad strategi att besöka utvalda verksamheter i varje län, i syfte att skaffa faktaunderlag för rapporter och utspel. Det första testet genomfördes med besök inom familjehemsvården i respektive län. I början av sommaren presenterades en rapport med sammanställning av intryck och erfarenheter från besöken.

Folkpartistatsrådets besök ute i landet är koordinerade med riks- och den regionala organisationen, utom i de fåtal fall när besöket av olika skäl måste ske snabbt. Statsråden har dock inte alltid utrymme för aktiviteter vid sidan om huvudsyftet med besöket, men försöker tillgodose de förfrågningar som kommer in.

Förslaget om personliga möten i motion M26 är något som partistyrelsen kommer att försöka ta tillvara inför kommande riksmöten eller andra arrangemang i någon form. Med detta föreslår partistyrelsen att **motionerna M25 och M26 anses besvarade**.

I motion **M27** föreslås att landsmötet beslutar tillsätta en "författningsgrupp" för att till nästa landsmöte lägga fram förslag som berör partiets image, ledning och det politiska kravet på författningsdomstol. Motionären diskuterar för- och nackdelar med olika ledarformer och förespråkar att partiet

övergår till et tredelat ledarskap. Motionären tycker också att vårt krav på författningsdomstol inte drivits kraftfullt nog, och anser att författningsdomstolen utöver konstitutionella frågor också ska pröva om enskilda statliga befattningshavare utför sina arbeten korrekt.

Partistyrelsen ser inte fördelarna med ett tredelat ledarskap jämfört med det system Folkpartiet i dag har med en partiordförande samt vice och andre vice partiordförande. I bägge fallen menar partistyrelsen att maktindelning föreligger, men det system Folkpartiet har i dag är tydligare vad gäller de olika befattningshavarnas inbördes ställning vilket undviker risken för oklarheter och motstridiga budskap inom organisationen.

Folkpartiets partistyreelse utser också en partiledning, bestående av mellan sex och åtta personer. Förutom partiordförandena ska partisekreteraren och gruppleddaren för riksdagsgruppen alltid ingå. Det är dessutom praxis att båda viceordförandena ingår. Partistyrelsen menar att denna organisation måste ses som en helhet. Inom partiledningen diskuteras avgörande frågor, viket leder till att betydligt fler perspektiv kan komma till tals än med motionärens förslag.

När det gäller partiets image och vilka frågor som drivs för att profilera partiet, så är det en ständigt återkommande diskussion vid såväl partistyrelsens som riksdagsgruppens möten att analysera det politiska läget och föreslå vilka aktuella frågor och ställningstaganden som behöver göras. Även frågor om politisk profilering i vardagen berörs således i en vidare krets.

Frågan om en författningsdomstol och dess roll avhandlas huvudsakligen under området Demokrati och jämställdhet på annan plats i handlingarna. Partistyrelsen kan instämma med motionären att vi inte drivit frågan särskilt hårt, men detta är främst beroende på att en författningsutredning arbetat sedan 2005. Det har då funnits utrymme att verka för införandet av en författningsdomstol in utredningen, men det förslaget har inte vunnit gehör hos majoriteten. Partistyrelsen avser inte vidta några ytterligare åtgärder i den frågan för närvarande. Partistyrelsen vill med detta föreslå att **motion M27 avslås**.

I motion **M28** skisserar motionären på ett system med månadsvisa kampanjaktiviteter med måltidsersättning åt dem som deltar, sänkta medlemsavgifter och vill att partiets riksorganisation sponsrar minst en valstuga per kommun med matkostnader för bemanning.

En motion med liknande innehåll av samme motionär behandlades av landsmötet 2007. Partistyrelsen noterade då att utgiftsökningar av den storleksordningen som motionären föreslår inte ryms inom partiets budget, utan att dränera partiet på andra resurser.

Partistyrelsen välkomnar varmt kampanjaktiviteter och dialog med väljarna. Många nya och lovande kampanjmetoder har provats, bland annat dörrknackning. Men det dagliga politiska kampanjarbetet kommer även fortsättningsvis att behöva vara oavlönat. Det är naturligtvis tråkigt att det innebär att en del personer inte kan medverka på grund av det, men förutom bristen på resurser som noteras ovan vill partistyrelsen också framhålla vikten av att politiskt engagemang är just engagemang och inte helt övertas av personer som arbetar mot ersättning, oavsett storlek.

Partistyrelsen prioriterar i dagsläget många andra sätt att subventionera och stötta den lokala och regionala nivån i valrörelsen, så som subventionerade utbildningar och rabatterat eller gratis valmaterial. De varor och tjänster riksorganisatio-

nen i dag erbjuder ger lokalföreningarna större frihet i kampanjarbetet än destinerade måltidsersättningar skulle göra. Partistyrelsen föreslår med detta svar att **motion M28 anses besvarad**.

I motion **M29** förordas att det vin som eventuellt serveras på kommande riks- och landsmöten i så stor utsträckning som möjligt bör komma från Libanon. Motionären anser att det är viktigt att stödja vinnaringen i Libanon i syfte att stötta krafter som verkar för fredlig återuppbyggnad och kontakter över gränserna för tidigare motsättningar.

Partistyrelsen delar motionärens förhoppning om ett snart och snabbt återuppbyggande av Libanon. Införande av fred och demokrati i denna alltför ofta krigsplågade del av världen vore ett stort steg framåt. Men partistyrelsen anser trots det – och trots medvetenheten om marknadskrafternas ofta positiva effekt genom handel och utbyte som minskar motsättningar – att landsmötet inte ska fatta den här typen av beslut. I sådana här frågor, blir det bästa lätt det godas fiende. Den grad av detaljstyrning som det öppnar för, kommer i längden att leda till stora problem för riksorganisationen att genomföra centrala arrangemang på ett rationellt sätt. Partistyrelsen föreslår att **motion M29 avslås**.

I motion **M30** uppmanas folkpartimedlemmar att uppmuntra varandra. Motionären vill att partistyrelsen tar fram förslag på hur aktiva i lokalföreningarna kan uppmuntras samt hur de kan få hjälp med att hålla lokala sidor uppdaterade. I motion **M31** föreslås införande av ett mindre symboliskt värdebevis för deltagande i politiken.

Partistyrelsen vill, liksom i svaret till motion M28, framhålla den bärande tanken att det politiska engagemanget ska böttna i personlig övertygelse snarare än att man ska ”få något för det”. Ideellt engagemang är på många sätt otacksamt och slitsamt. Det är naturligtvis inget självändamål att det ska vara så, men innebörden i ett uppdrag förändras när man kräver – och får – ersättning. Om vi på det sättet professionaliserar alla ideella uppdrag så förändrar vi kraftigt det politiska arbetets natur. Det skulle på sikt sannolikt bli svårare, inte lättare, att rekrytera personer till förtroendeuppdrag när uppdragets natur förändras på detta sätt.

Betydelsen av förslaget i motion M30 vill partistyrelsen understryka – att vi ska uppmuntra varandra och visa tacksamhet för de arbetsuppgifter som utförs inom Folkpartiet. Däremot tycker inte partistyrelsen att det behövs landsmötesbeslut på hur detta ska uttryckas.

Vad gäller motion M30s andra del, om uppdateringen av lokala hemsidor, hänvisar partistyrelsen till de möjligheter som finns för lokal- och kommunföreningar att förhandla med länsförbunden om att utföra sådana tjänster. Det skapar större effektivitet att dela på kostnaden för att få detta utfört tillsammans, om det saknas frivilliga som vill ta på sig arbetsuppgifterna. Riksorganisationen tar en stor del av kostnaderna genom att stå för utveckling och drift av den centrala plattform som Folkpartiet.se bygger på, men kan inte utöver det hjälpa till med lokalauppdateringar. Med detta anser partistyrelsen att **motion M30 bör anses besvarad och M31 avslås**.

I motion **M32** föreslås att tidningen NU blir gratis till medlemmar, ideellt arbetande liberaler, pensionärer och skolungdomar. Motionären jämför detta med ett slags bonussystem, i enkel form.

Partistyrelsen vill inledningsvis betona att landsmötet inte kan fatta beslut för Tidningen NU:s räkning. Tidningen NU ägs av ett fristående aktiebolag, Liberal Information AB

(LIAB) vars bolagsstämma är suverän beslutsfattare i den här typen av frågor.

I dag utgör fyra nummer per år medlemsnummer som går till alla Folkpartiets medlemmar. Detta betalar Folkpartiet för, bland annat genom annonser i varje nummer av tidningen NU. Någon utökning av detta är av ekonomiska skäl inte aktuell. Partistyrelsen vill med detta föreslå att **motion M32 anses besvarad**.

Motionären bakom **motion M33** vill att partistyrelsen tar bort ordet ”ras” ur texten i den kommunikationspolicy som antagits för Folkpartiets riksorganisation. Som skäl för detta menar motionären att ordet är oförenligt med ett liberalt språkbruk.

Partistyrelsen kan instämma i att användningen av ordet ras är föråldrad och otidsenligt. Dock är det utpekade stycket i kommunikationspolicyen ett återgivande av den gällande lagen (personuppgiftslagen) som i sin tur går tillbaka på Regeringsformen. Även om språkbruket uppfattas som otidsenligt och kanske till och med stötande, vill inte partistyrelsen förställa lagtextens lydelse.

Inom kort kommer regeringen att behandla utkastet till en proposition om grundlagsförändringar, som ett resultat av författningsutredningen. I samband med det kan Folkpartiet verka för att en modernisering av språkbruket sker, om detta inte redan är tillgodosett. Därigenom kan motionens förslag förhoppningsvis anses tillgodosett i sak. Med hänvisning till det bör **motion M33 anses besvarad**.

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

- att** landsmötet uttalar: ”Arbetet med att förbättra interndemokratien, genom att bland annat utveckla och effektivisera motionsprocessen, samt skapa utrymme för debatt, ska fortsätta.”
- att** motion M13 anses besvarad
- att** motion M14 anses besvarad
- att** motion M15 anses besvarad
- att** motion M16 anses besvarad
- att** motion M17 avslås
- att** motion M18 avslås
- att** motion M19 avslås
- att** motion M20 avslås
- att** motion M21 avslås
- att** motion M22 avslås
- att** motion M23 bifalls
- att** motion M24 anses besvarad
- att** motion M25 anses besvarad
- att** motion M26 anses besvarad
- att** motion M27 avslås
- att** motion M28 anses besvarad
- att** motion M29 avslås
- att** motion M30 anses besvarad
- att** motion M31 avslås
- att** motion M32 anses besvarad
- att** motion M33 anses besvarad